

H U N G A R I A N M O N I T O R I N G

1990 július 28.

SZOMBAT

Ö S S Z E F O G L A L Ó

- A Nemzetközi Valutaalap Ügyvezetősége megállapította, hogy hazánk eleget tett a készenléti hitelszerződésben foglalt feltételeknek, így újabb 40 millió dollár lehívása vált lehetővé. 1690
- Japán kedvezőbben, az Egy.Államok szigorúbban ítéli meg Magyarország hitelképességét. Miért tér el a két ország értékrendje és miért olyan szigorúak az IMF feltételei? - Erre válaszol a MNB elnöke és a Pénzügyminisztérium politikai államtitkára. 1657,1690
- Az Európai Gazdasági Közösség költségvetését az idén jelentősen megemelik, így a kelet-európai országok mellett Magyarország is nagyobb összegű támogatásra számíthat. 1691
- GÖNCZ Árpád a Pralipe Független Cigányszövetség egésznapos programjának megnyitó beszédében tragikusnak nevezte a cigányság helyzetét. 1659
- A Szolidaritás Szakszervezeti Munkásszövetség mai választmányi ülésén a munkások türelmetlenségéről is hallhattak a résztvevők. 1660
- BAJTAI József, a Munkástanácsok Szövetségének társelnöke az érdekvédelmi szervezet koncepciójáról adott felvilágosítást, mint a Rádió stúdióvendége. 1636,1643,1646
- A nemrég napvilágot látott csődbecslések riasztó adatokat tettek közzé. Mi a helyzet Nógrád, Zala és Veszprém megyében? 1657
- Mosólúggal szennyezett sör került az üzletekbe. Egy ember került eddig kórházba Budapesten. 1694
- A tegnapi siófoki gyilkosság nyomozása holtpontra jutott. 1695
- 70 %-kal visszaesett a dohányárak forgalma az elmúlt két hétben, de nem az áremelések miatt. - Interjú Sugár Áruház helyettes vezetőjével. 1660
- LAPSZEMLE: Majdnem minden lap az MDF és a sajtó viszonyát tárgyaló vitára reagált. 1636
- SZAVÁN FOGJUK: Az interjúalany Kocsis Zoltán zongoraművész. 1663
- 168 ÓRA tartalma:
- Gengszterek a Balaton partján. - Maffia tartja kezében a magyar tenger üzleteit, szórakozóhelyeit? - Riórt. 1668
- A rendőrség egyelőre jogi szabályozás miatt tehetetlen a balatoni maffiákkal szemben. 1672
- Az SZDSZ kistérségi szervezetének a tanácselnökhöz írt levele még mindig élénken foglalkoztatja a közvéleményt. 1675
- Botrány, verekedés a kispárt párt berkeiben. - Interjú az érintettekkel. (Összefoglalva) 1677

(168 ÓRA tartalma)

A volt villa- és telektulajdonosok kártérítést kérnek balatonaligai ingatlanaiért, amelyek államosítottak és pártcélokra használtak 40 éven át. 1679

Telefonreakciók a mai műsor eddig elhangzott riportjaira. 1680

A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének kálváriája, 1681 sérelmei.

Egy lezártnak hitt ügy: a VÉGVÁRI eset újratárgyalásáról vall a legfőbb ügyész, Dr.GYÖRGYI Kálmán. 1685

Telefonreakciók. 1688

KÜLPOLITIKA:

A Fehér Ház visszautasította F.Castro vádjait, amely Amerikát érte (1641) - A lengyel parlamentben a külügyminiszter felszólalásával talán megnyugtatta a honatyákat, amely a határok sérthetetlenségét illeti (1643) - Lengyel politikai csoportok szeretnék eltávolítani Jeruzelski elnököt posztjáról (1653) - Izrael biztonsága egyre inkább belpolitikai ügygé válik (1654) - A Baltikum és Jelcin politikája kemény kihívások elé állítják Gorbacsov elnököt (1692) -

KÉSŐ ESTI KRÓNIKA:

- Holnap reggel megnyílnak a szavazó helyiségek országszerte, 7.850.000 állampolgár szavazatára várnak a köztársasági elnökválasztás kérdésének eldöntése érdekében. 1700
- HORVÁTH Balázs egy Veszprém megyei ünnepségen az önkormányzati törvényjavaslatba beépítendő védőszabályozásokról is említést tett a szeptember 30-i helyhatósági választások előtt. 1700
- A kőbányai laboratóriumban nem tudták megállapítani, hogy valóban lúg került-e a világos sörbe. 1700
- 10-20 %-os visszaesést jelentett a benzin-áremelés az ÁFORT-kutaknál. 1701
- Gyöngyösorosziban kempingezéssel titlakoznak a helybéliek az ólomfeldolgozó megépítése ellen. 1702

---1990. július 28. Szombat.---

KOSSUTH - adó.

REGGELI KRÓNIKA.

Az időjárásról:

Ma országszerte túnyomóan napos, száraz, meleg időre számíthatunk. Enyhe széllel. A hőmérséklet délután 27 fok körül, késő este 19 és 24 fok körül alakul.

LAPSZEMLE.

6 h. 33.

Szellő István összeállítása.

Ma csaknem minden napilap reagál a csütörtöki lapzártában elhangzott az MDF és a sajtó viszonyát tárgyaló vitára. A NÉPSZABADSÁG munkatársa megkérdi- Hogy lehet bűnös a sajtó? Ha belegondolunk, hogy a vád jelenlegi képviselői ebben a sajtóban jelen voltak. A NÉPSZAVA véleménye az, nem jobb ha a politikusok félnek a sajtótól mintha a sajtó félne a politikusoktól. A szerző inkább József Attila véleményét osztja, aki szerint nagy baj ha a fortélyos félelem igazgat minket.

A MAGYAR NEMEZT vezércikke úgy tartja, hogy nem a tömegkommunikáció dolga minden áron jó hangulatot teremteni és a jó hangulat elsődleges forrása, hogy olyan intézkedések szülessenek, amelyek a valóban kedvező alaphangot megüthetik.

A KURIR reggeli száma is foglalkozik a témával. A következőket írja: E téren ajánlható a már hosszabb ideje működő demokráciák ajánlata, ahol nem a rendőri és igazgatási eszközökkel, hanem hatásos propagandával és nem utolsó sorban valódi sikerekkel állítják maguk mellé a kormányok a sajtót és a közvéleményt

-

6 h. 44.

Kedves Hallgatóink!

Studióink vendége BAJTAI JÓZSEF, a Munkástanácsok Szövetségének társelnöke. A telefonkérdéseket tartom a kezemben, de újabbakat is tehetnek föl, az 1-387-901-es telefonszámon.

(RK.)

Nos beszéeljünk néhány mondatban arról, hogy melyek a munkástanács mozgalom alapelvei!

- A munkástanács mozgalom mint érdekvédelmiszervezet, hozzá kívánom tenni leszögez bizonyos dolgokat. És a félreértések elkerülése végett én is szeretném most ezt elmondani. Tehát a munkástanács mozgalom az nem azt jelenti, hogy holnap a munkások, a munkavállalók elfoglalják a gyárat és azt mondják, hogy márpedig ez a gyár a mienk és valamiféle kommunisztikus elképzelés alapján ott létrehoznak egy, egy ismételt kollektív tulajdont. Nem! Az alapelvek közül talán a legfontosabb az, hogy magát a privatizációt, az egész privatizációs folyamatot nemcsak, hogy helyeslik, hanem támogatják is. Tehát azt kérik, követelik, hogy az elelnőúrzötten folytatódjon le és a munkahelyeken a munkavállalók az első pillanattól kezdve vegyenek részt, láthassanak ele, szólhassanak bele ebbe a privatizációs folyamatba. A másik ilyen dolog a kollektív tulajdon, ami nagyon szervesen kapcsolódik ehhez. Mi azt mondjuk, hogy a kollektív tulajdont, magát az egész kollektív tulajdont elvetjük, nem kérünk belőle. Mi munkavállalói részvényeket akarunk saját magunknak, minden munkavállalónak, mert erre megvan a történelmi joga a magyar munkavállalóknak. Ennek a technikai része, kidolgozása természetesen még a szakemberekre vár, mi csak a politikai tényektől kívánjuk leszögezni. A harmadik ilyen dolog a munkás önkormányzat és öngazgatás, mert általában ezzel fenyegetik mindig az embereket, hogy mi törétnik akkor ha megint suszter -igazgatók lesznek. Hát kérem erről szó sem lehet! Mi nagyon jól tudjuk, hogy csak hozzáértő szakember vezethet egy vállalatot. Ezért is akarjuk a mai gazdasági vezetést átcserélni, mert ők nem hozzáértő szakemberek.

- Na most, mindenkiről ezt lehet állítani?

- Nem! Nem kére, egyáltalán nem. Természeetsen elég szép számmal vannak olyan gazdasági vezetők, akik azért nagyon tisztességesen, nagyon hozzáértően végzik a dolgukat, de ez kiderül abból is, hogy nagyon sok helyen a munkástanácsok telejsen együtt dolgoznak a gazdasági vezetéssel. Kölcsönösen, nagyon sok helyen lehet tapasztalni pl. a különválási törekvéseknél, hogy annak a kisebb gyárnak, leányvállalatnak a gazdasági vezetése és a munkástanácsok, a független szakszervezetek teljesen együttesen próbálják meg érvényesíteni az érdekeiket. Tehát nem lehet azt mondani és nem is szabad általánosítani. De ki kell jelenteni sajnos, hogy ez tulnyomó

(RK.)

többségben jellemző a magyar vállalatokra, hogy igenis a gazdasági vezetés alkalmatlan a feladata ellátására. Ímért ha nem lett volna az, akkor nem lenne itt az ország, ahol most van.

- Térjünk vissza konkrétan a privatizációhoz! Mondjon gyakorlatban lyán esteet, amikor a munkástanács, a munkás kollektiva érdekében megakadályozta a privatizációt, vagy ha úgy tetszik, tevőlegesen beleszólt!

- Bocsásson meg, nem privatizációt akadályozott meg, hanem ál-privatizációt.

- Igen, akkor fogalmazzunk így.

- Igen. Ez azért lényeges, mert azt hiszem köztudott ebben az országban, hogy különböző - úgy szokták őket nevezni - hogy keserű tőke kalandor tőke jön be az országba. Éppen most hallottam olyan hogy elmondjam, hogy a balatonfüredi hajógyárat egy nyugati pénz, tőkés csoport kívánja megvásárolni. Egyben már rögtön hallottuk azokat a híreket is, hogy a 600 dolgozóból 500-t el kívánnak bocsátani. Egyértelmű, hogy a csodálatos helyen lévő hajógyár, amit nagyon olcsón, most mint gyárat meg lehet vásárolni, ez a roppant értékes Balaton parti rész valószínű, hogy egészen más célokat fog szolgálni a megvásárlás után. Kérem ez nem privatizáció, ez egyszerűen egy csalás, mert nagyon értékes területet megvesznek, elküldik az embereket, a munkahelyet elveszik tőlük. Arról nem, beszélve, hogy szerintük, az ott dolgozók szerint mindenképpen szükség van erre a nagy... balatonfüredi hajógyárra.

- Tehát önök az ellenőrzött privatizáció hive, ez egyértelmű!

- Igen.

- Korábbi nyilatkozatában azt hallottam, hogy mindenféle vagyon privatizációjával egyetértenek, kivéve a Magyar Szakszervezetk Országos Szövetségének a vagyonát.

- Igen. Én inkább úgy mondanám, nem a SZOT, beszéljünk a SZOT-ról újabb kifejezések amelyek kitermelődtek csak olyan keverékek, tehát a SZOT vagyonnak arról a részéről szeretnék beszélni, amelyik az üdülést -

- Tehát ami a szocialis alapból jött létre.

- Amit végeredményben a munkavállalók használnak azért, hogy el tudják tölteni a szabadidejüket. Tehát az üdülő tulajdon, ami jelenleg a SZOT kezelésében vagy tulajdonában, vagy nem is tudom

(RK.)

pontosan megfogalmazni, hogy - mindegy ő rendelkezik róla, ennek mindenképpen kollektív tulajdonként kell megmaradni, az egyetlen kollektív tulajdonként Magyarországon. Ehhez még hozzá kéne satolni, csatlakoztatni azokat a vállalkozásokat és azokat a különböző vállalati létesítményeket, amelyek szintén a szociális költség terhére jöttek létre, abból tartják fenn őket. és nem szabadna megengedni, hogy ezeket a vállalatok azért értékesítsék, hogy a gazdasági hiányukat ebből pótolják. Tehát ennek az összes magyar munkavállaló rendelkezésére kell állnia, teljesen függetlenül attól, hogy milyen szervezetnek a tagja és akár esetleg évenkénti elosztással is, a taglétszám arányában, a használati jogát oda lehet itélni.

- Hallgatónk, Tatabányáról kérdezi, hogy elképzelhető-e, hogy a privatizáció során ingyen munkásrészvényt osszanak, vagy bocsássanak ki?

- Kérem, meg kell, hogy mondjam, hogy nagyon szimpatikus az ingyen munkás-részvény, de egy félelem van ezzel kapcsolatban. Tehát az ebből szerzett jószág, az ebből vesz el. Mi attól félünk, hogy ha ingyen részvényeket osztogatnánk akkor a sarki kocsmákban ezeket egy-két üveg sörért árulgatnák. Azt hisszük, hogy a megoldási módja., kedvezményes részvény eladást kell Magyarországon végrehajtani a vállalatoknál és nagyon kedvezményes hitelkonstrukcióval kell oda adni ezeket arészvényeket. Ugy gondoljuk, hogy nincsen senkinek aki megvásárolja a munkavállalók közül, hogy a részvényeket a saját hozadékból pár év alatt ki lehessen fizetni. Tehát lényegében a dolgozó ezt ingyen kapja a munkavállaló és amikor már kifizette akkor rendelkezik szabadon erről a részvényről, erről a tulajdonról.

- Értelemszerűen munkástanácsot bárhol létre lehet hozni?

- természetesen. Nagyon sok munkástanács van állami gazdaságoknál és termelőszövetkezetknél is.

- Mi a helyzet a vállalati tanácsokkal?

- Ez teljesen más kategória, teljesen külön fogalom.

- Csak most az emberek ezt összekapcsolják, lévén hogy a vállalati tanácsok újráválasztásáról döntött a kormány. tehát értelemszerűen vállalkozási tanácsot most ott kell csak újráválasztani, ahol eddig is volt?

(RK.)

-Ez egy vállalati forma. tehát vannak vállalati tanácsos vállalatok,-

- Tehát gyakorlatilag az önkormányzat által vezetettek.

- Igen. Ahol a tulajdonost a magyar állam úgy határozta meg, hogy a vállalati tanács gyakorolja a tulajdonosi jogot. Tehát ő nevezi ki az igazgatót, ő dönt a privatizációról, vagyis ő dönt mindenről, amiről egy tulajdonosnak kellene döntenie. Tehát ez a vállalati tanács egy, egy tulajdonos.

- A vállalatok 70 %-a tartozik kb. ebbe a körbe. Kérdik a hallgatók, hogy ott ahol mondjuk egy hónappal ezelőtt már újraválasztották a vállalati tanácsot saját szervezésben, ott ismételten újra kell választani? Tehát ez minden vállalati tanácsra vonatkozik, a kormány döntése?

- Ez természetes! A kormánydöntés az minden vállalati tanácsra vonatkozik.

- Köszönöm szépen. majd folytatjuk a beszélgetést .

-

KOSSUTH - adó.

REGGELI KRÓNIKA.

7 h.

A mikrofonnál Németh Miklós Attila.

A kormány szóvivő tegnapi bejelentéseiről Aczél Annát hallják: Szerdától csaknem 30 %-kal emelkedik ahéztartási energiahordozók ára és 42 %-kal a távhő szolgáltatásé és a melegvizé. (Ismétlés.) A kormány törvényjavaslatot fogadott el arról, hogy megszűnik a társadalmi szervezetek kezelői jogának intézménye, ami a múlt rendszerhez leginkább kötődő 8 szervezet esetében azt is jelenti, hogy elesnek ingatlanjainak hasznosításának bevételeitől. (Ismétlés.)

Megalakultak a helyi választási bizottságok és most már csak a választókon mulik, hogy sikeres lesz-e a vasárnapi népszavazás. A szavazás akkor lesz érvényes a köztársasági elnök megválasztásának módjáról, ha a választók több mint fele leadja voksát. (Ismétlés.)

(RK.)

JESZENSZKY GÉZA a magyar nagykövetek konferenciája után tartott sajtótájékoztatón hangsúlyozta, hogy az új kormányzat a diplomáciai életben is új korszakot kíván nyitni. A külügyi vezető úgy vélekedett, hogy a kisebbségi kérdés nem fenyeget súlyos konfliktussal, mert hazánkhoz hasonlóan aszomszéd államok is érvényesíteni kívánják az emberi jogokat. A miniszter ugyanakkor nem értett egyet azzal a román véleléssel, hogy nincs szükség újabb konzulátosok megnyitására a két országban.

Külföldi jelentések:

Moszkva: A szovjet belügyi csapatok vezérkara szerint elképzelhető, hogy egyes köztársaságokban rendkívüli állapotot kell bevezetni az ugynevezett önvédelmi csoportok lefegyverszésekor. Az alakulatokat ugyanakkor csak abban az esetben vetik be, ha a fegyveres csoportok megtagadják Gorbacsov redneletének végrehajtását és önként nem szolgáltatják be puskáikat és pisztolyaikat. A legnagyobb létszámú örmény nacionalista katonai szervezet parancsnoka már tegnap jelezte, hogy mindaddig nem adják le fegyvereiket, amíg nem kapnak egyértelmű garanciákat az örmény nép biztonságára.

Riga: A balti államok külön megállapodást kötnek az oroszországi föderációval kapcsolatuk szabályozásáról. Ennek érdekében haladéktalanul megkezdik a tárgyalásokat. Ebben állapodott meg a litván, a lett és az észti parlament elnöke Boris Jelcinnel.

Ma folytatódik a balti tanács munkája és mint az észti hírügynökség írta, elképzelhető, hogy megállapodás tervezetet dolgoznak ki a három balti állam SzU-hoz való viszonyáról. Landsbergis litván parlamenti elnök ismét megerősítette, hogy Vilnius, Riga és Tallin közösen szeretne tárgyalni Moszkva képviselőivel.

F. Castro havannai vezető tegnapi beszéde után tovább éleződött a feszültség Kuba és az Egy. Államok között, jelenti New Yorkból Martin Kovács Miklós:

- A Fehér Ház közvetetten de határozottan válaszolt Fidel Castro bírálatára, amely a kubai forradalom kezdetének évfordulóján Havannában hangzott el. Emlékeztetőül, Castro ismét azt vetette az Egy. Államok szemére, hogy válságba sodorja Kubát. Bush elnököt pedig megzsállott Kuba elleni támadásokkal vádolta meg. A Fehér Házban

(RK.)

néhány órája közölték, javasolták a törvényhozásnak, hogy járuljon hozzá annak a 16 millió dollárnak a folyósításához, amelyből az AMERIKA HANGJÁN belül létrehozott TV Marti Kubába irányuló adásait finanszírozzák. A próbasugárzások négy hónapja tartanak. Egy Florida fölött levegő léghajón can az átjátszó állomás. Az Egy.

Államokban is sokan elelnzik a programot, mert azt mondják, hogy pénz kidobás, mivel a kubaik zavarják az adást. Bush elnök azonban eltökölt. Castro beszédének visszhangját jelelmi Conni Max floridai szentáor szavai is. Azt mondta ugyanis, hogy a kubai vezetőknek nem jósol hosszú politikai jövőt. Közben a kubai-amerikai viszony tovább romlik, sok szempontból javul az amerika-szovjet kapcsolat. Washingtonban közölték, hogy a hidegháború végének újab jeleként máttól kezdve a földön lesznek készültlégben azok a parancsnoki repülőgépek, amelyek közül legalább egy 29 éven át cirkált az Egy. Államok fölött, hogy szovjet atomtámadás esetén betöltse az amerikai főparancsnokság szerepét.

Róma: Az olaszországi kormányváltáság elkerüléséére Andreotti miniszterelnök az államfő jóváhagyásával 5 új minisztert nevezett ki a szerdán lemondottak helyébe. Új ember került pl. a védelmi, a közoktatási és a mezőgazdasági tárca élére. A korábbi, a ker. demokata párt balszárnyához tartozó 5 miniszter azért mondott le, mert nem értett egyet azzal, hogy a kormányfő bizalmi szavazásra kívánta előterjeszteni a televíziózás szabályzó törvénytervezet legújabb módosítási javaslatát.

Bukarest: Románia diplomáciai kapcsolatokat akar létesíteni a NATO-val. Nastase külügyminisztertr rádiónyilatkozatában elmondta, hogy Petre Roman miniszterlenök bukaresti látogatásra hívta meg M. Wörner a NATO főtitkárárt.

Szófia: Bulgária több városában korlátozták a megvásárolható élelmiszer és napi fogyasztási cikk mennyiségét. A ferjadag rendszer, amelyet az áruhiányra hivatkozva egyelőre meghatározatlan időre léptettek életbe vonatkozik a cukorr, a az étolajra, a tejtermékekre, a szappanra és a tisztítószerekre.

Varsó: Lengyelországban a szentáus is elfogadta akormány privati-

(RK.)

zációs törvénytervezetét, amely az állami vállalatok magánkézbe adásának szabályait tartalmazza. A jogszabály értelmében több mint 7,000 cég kerül majd magánkézbe. Igaz, a következő egy évben első lépésben csak töredéküket privatizálják.

Alengyel parlamentben felszólalt a külügyminiszter is. bezsédét ismerteti most varsói tudósítónk Nemes Gábor:

- A párizsi négy plusz kettes konferenciánm kidolgozott nemzetközi jogi szabályozás, amely garantálja Lengyelország nyugati határát telejs megfelel országunk alapvető érdekeinek, nyugtatta meg Skubiszewski külügyminiszter a szejmben a képviselőket és rajtuk keresztül a német ügyekben hagyományosan gyanakvó lengyeleket. A négy nagyhatalom Párizsban olyan jogi garanciákat vállalt, amelyek a német egység után is kötelezik őket. Egyuttal akét német parlament is telejsen kielégítő nyialtkozatokat tett mondotta. Azonban finom formában figyelmeztette a némtket, itt az ideje, hogy végre végső formába öntsék a határokról szóló német-lengyel egyezményt, amelynek szövegét már elkezdtek egyeztetni és amelyet - ez amugy is keserű pirula a lengyeleknek- csak a néme tegyesülsé után lehet aláírni és ratifikálni. A külügyminiszter ezzel kapcsolatban felhivta a figyelmet a lengyel-német megegyezés fontosságára, amely egész Európa érdeke és ezzel is igyekeztet honfitársainak kedvet csinálni az új európai realitásokhoz.

A szovjet honvédelmi minisztérium több millió rubel értékű aranyat, ezüstöt és platinát ad vissza az államnak. A nemesfémek feleslegessé vált fegyverekből származnak. A közepes hatótávolságú és a harcászati, hadműveleti rakéták megsemmisítéséről szóló szerződés értelmében különféle harco felszerelésekbők eddig 10 kiló aranyat, 30 kilóplatinát és csaknem 4 tonna ezüstöt szereltek ki.

BAJTAI JÓZSEF a Munkástanácsok Országos Szövetségének társelnöke studiánk vendége. Az előbb hallott vagyon azt hiszem önöknek is jól jönne, hiszen szinte vagyontalanul tevékenykednek, ha jól tudom?

- Igen, igen. Végeredményben a Munkástanácsok Országos Szövetsége és minden egyes munkástanács saját zsebből tartja fenn magát. Természetes módon mi kötltségvetési támogatást kívánunk kérni mint társadalmi szervezet és mint érdekvédelmi szervezet. de a SZOT vagyon

(RK.)

ból, a SZOT-nak abból a vagyonából, ami nem a munkavállalók használatára van, pl. a székházakból és más egyéb dolgokból szeretnék mindenképpen a minket megillető részt megkapni.

- De vannak ilyenek többen is. Most már én már fel sem tudom sorolni hogy hány független és hasonló jelzővel jelzett szakszervezet lépett föl az utóbbi napokban a munkavállalók érdekében.

- Végeredményben nincsenek olyan sokan. Végző sorban a MATOSZ, ami korábban SZOT-nak nevezte magát. Van egy pár szervezet mi ebből szakadt ki, de ugyanaz ... és vannak a független szakszervezetek, amelyek - kettő van csak - a Liga, tehát a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája és Szolidaritás Szakszervezeti Munkásszövetség.

- Önöknek ezek a szerveződések nem jelentek konkurenciát? Vagy ha igen, akkor jó konkurenciát jelentenek?

- Hát, végeredményben egy verseny helyzet, hogy így fejezzem ki magam, de azért elhatárolódnak eléggé élesen a feladatok. Általában a független szakszervezetekkel mindehol együttműködünk, együttműködési megállapodást is kötöttünk éppen a múlt héten a Ligával és a Szolidaritással. Kölcsönösen elősegítjük a munkástanácsok, illetőleg a független szakszervezetek

- Kérdezi egy hallgatónk, - jellemzően névtelenül telefonálnak ebben az ügyben ma reggel a hallgatók - szóval egyikük kérdezi, hogy mi a különbség a szakaszervezet és a munkástanács között?

- Egy bizonyos ponton elválik a szakszervezet és a munkástanács feladata. tehát a munkástanács teljes körű érdekvédelmet kíván és megpróbál biztosítani, egy klasszikus szakszervezeti érdekvédelmet is, főleg azért, mert nincs aki helyette tegye. Most azon a ponton, amikor kinyúl a tulajdon.... tehát a tulajdon megszerzése érdekében az már nem szakaszervezeti feladat és az sem, amikor beleszólási, részvételi jogot követel magának. követel magának. Itt válik el a szakszervezeti tevékenység a munkástanácsok tevékenységétől.

A beszélgetést még majd folytatjuk.

Időjárás jelentés. ---

Most van 2 perc múlva negyed nyolc. És akkor ez azt jelenti - nem tudom, kollegáimra nézek, hogy akkor most jöhet valamelyik szalagos

(RK.)

felvételünk? Igen? Jó, köszönöm szépen. De úgy látom, hogy még a sport nem volt a mai összefoglalóban. Ezekszerint akkor a sportról hallanak, mégpedig az öttusa VB-ről, ahol sajnos nem szerepelt a magyar csapat igen jól.

A férfi öttusa VB egyéni és csapat érmesei.--

Körzeti időjárás jelentés. ---

(A kerecseny-sólymok bemutatása. - Az NSZK-ban megér egy Volkswagent is, Madridban a repülőtéren a madarak elűzésére használják őket. 16 fióka kezdett egyéni életet a Bükkben a napokban. - Védik a Bükk hegységben a parlagi sasok fészkeit. A fészkek és a saspárok száma szigorúan őrzött titok.)

7 h. 30.

HIREK RÖVIDEN.

Itthon szerdától csaknem 30 %-kal emelkedik a háztartási energiahordozók ára, a távhő szolgáltatás, a melegvíz díja pedig 42 %-kal drágul.

Lemodnott a bolgár belügyminiszter, aki a Todor Zsivko parlamenti meghallgatása körli vitában politikai kultúra hiányával vádolta az ellenzéket.

Bulgáriában egybként több városban is korlátozták a vásárlást, több alapvető élelmiszerből és napi fogyasztási cikkből.

A balti államok legfeljebb két hónapon belül külön megállapodást kötnek az oroszországi föderációval kapcsolatuk újfajta szabályozásáról, ebben állapodtak meg az érintett köztársaságok parlamenti elnökei.

Hallgatóiink már tudják, hogy reggel óta vendégünk BAJTAI JÓZSEF, a Munkástanácsok Országos Szövetségének társelnöke, itt a stúdióban. Nos, rengeteg kérdés van itt a kezemben, megpróbálom őket gyorsan, röviden feltenni és ilyen gyors, rövid választ is várok. Az első

(RK.)

kérdés a vállalati tanácsokra vonatkozik. Ahol nincs vállalati tanács, ott maradnak-e a régi vezetők?

- Mivel a vállalati tanács egy vállalati forma, ahol nincsen vállalati tanács ott valószínű állami vállalatról lévén szó vezérigazgató van, akinek a kinevezése az ipari miniszter hatásköre és feladata és a tancási vállalatoknál pedig természetesen a helyi önkormányzat feladata és dolga lesz kinevezni az igazgatót. tehát újahol nincsen vállalati tanács, ott nem is lesz, mert az telejsen más típusu vállalat.

- Ha létrejött az új vállalati tanács, ugye szeptember 15-e erre a határidő a kormány döntése szerint, akkor ez az új vállalati tanács megsemmisítheti-e a régi döntéseit?

- Az természetesen. A vállalati tanács gyakorolja tulajdonosi jogot. Tehát ha megvan a vállalati tanács az dönt minden ilyen kérdésről.

- Most a vállalati tanácsokról a munkástancásokra térjünk át, iléletve térjünk vissza. Az egyik telefonáló szerint, aki mint a legtöbb nem adta nevét a véleményéhez azt mondja, hogy sorra küldik el a vállalatoktól azokat, akik veszélyesek lehetnek a jelenlegi vezetőkre. Tud-e valamiylen védelmet nyújtani a munkástanács ez ellen?

- Azt tudom modnani, hogy a munkaügyi minisztérium ezzel kapcsolatban adott ki egy körlevelet, amelyben világossá teszi, hogy a munkástanács vezetőket, a tisztségviselőket, ami megfelel a szakszervezeti hasonló szintű tisztségviselőnek, ugyanaz a jogvédelem illeti meg, amit a szakszervezeti törvény biztosít az érdekvédelmi szervezetek számára. Az egyik. A másik pedig, hogy nekünk kiváló jogászaink vannak, kiváló közgazdászaink vannak, akik mindenképpően részt vesznek abban, hogy az ilyen koncepciós perekkel sújtott embereket megvédjék.

- Na márha valaki konkrétan ilyen helyzetbe kerül valahol, vidéken egy vállalatnál, mit tegyen?

- A munkástanácsok információs irodája Budapesten a Tárogató ut 2-4 szám alatt működik. Keresse fel dr. TOMA LÁSZLÓT, aki az információs iroda vezetője és ő minden felvilágosítást megad.

- A munka-törvénykönyvről önöknek mi a véleményük?

- A munka-törvénykönyvet tzelejs egészen hatályon kívül kell helyezni! A munka-törvénykönyv egy tényleg, valóságos sztalinista csökevény. A világon sehol nem szabályozzák a különböző jogokat ilyen törvénykönyv, ilyen törvénnyel, ami végeredményben csak a munkavállalók

(RK.)

számára hátrányos. Gondoljanak csak bele, hogy a fegyelmi pl. Hát egy kétoldalú szerződésben milyen jogon állíthatja az egyik fél a másikat oda ne tán tán még a sarokba is oda-tédepeltetheti. Pont emiatt flnek a dolgozók mert ott van a buncsotot végeredményben a munkáltatók kezében.

- A vezetőválasztás során van-e vétő joga a munkástanácsoknak? Nem tudom le kellene fordítani talán ezt akérdést, hogy ha a vállalati tanács megválaszt egy új vezetőt- ugye erre vonatkozhat a kérdés, hogy ha ezzel a munkástanács nem ért egyet, akkor ezt megvétőzhatja-e?

- Mi nagyon szeretnénk, hogy ha a munkástanácsnak ilyen joga lenne. Tehát nem a kiválasztás jogát szeretnénk elérni, hanem, hanem a nem kiválasztást. Tehát megmondani a vezetőről, hogy ő tényleg nem alkalmas gazdaságvezetőnek, ezt vétő joggal lehetne itt talán szabályozni. De én nem hiszem, hogy az egyes kollektívából kilehetne emelni a munkástanácsot. Én sokkal tisztességesebbnek tartanám, hogy ha egy döntés után az egész munkaadói kollektíva tenné rá a pecsétet erre a döntésre. tehát vagy hetszli vagy elutasítja a döntést. Tehát én szerintem titkosan le kéne szavaztatni.

- A munkástanácsoknak lesz-e joguk arra, hogy pl. egy vállalat részvénytársasági formáján változtassanak?

- Őszintén szólva erre nem tudok most válaszolni. De én nem is hiszem, hogy szükség lenne arra, hogy a munkástanácsok változtassanak ezeken a formákon.

- Kórházakban, hivatalokban lehet-e munkástanácsokat alapítani?

- természetesen,. Sok helyen van is ilyen munkástanács, amit intézményi tanácsnak hívnak. Több helyen van.

- Tudják-e a dolgozók érdekeit képviselni a munkástanácsok a kormánnyal szemben?

- Végeredményben nem a kormánnyal szemben kell képviselni a munkavállalók érdekeit, hanem a munkáltatóval szemben. Ez egy telejsen más, telejsen új gondolkodásmódot is hoz magával. Éppen ezért nem értjük, hogy az állami szakszervezet miért akar állandóan a kormánnyal tárgyalni. A kormánnyal olyan dolgokról kell tárgyalni, amik törvények és más egyéb jogositványok megadása. A munkahelyen, a munka vállaló és a munkáltatók között kell a tárgyalásokat minden esetben lefolytatni. A kormány képviselője csak jelen van és ha szükséges akkor csak beavatkozik.

(RK.)

- Ennek szellemében lesz a jövő hét szerdáján az Érdekegyeztető Tanács utolsó, . már mint a régi formájában utolsó, illetve új formájában első ülése. Erről mondjon pár szót.

- Igen. Hát augusztus 1-én a parlamentben összeül a régi- új Érdekegyeztető Tanács és a munkaügyi minisztérium e heti állásfoglalása, mindig erre hivatkozom, mert tényleg rólunk most állandóan állásfoglalnak, de örülünk is neki, állásfoglalása szerint a munkástanácsok mint teljes jogú érdekképviselői szervezet ott fog ülni a munkavállalói asztalnál ezen a tanácskozáson.

- Mit szeretnének itt elérni? Röviden.

- Végeredményben itt formát szeretnénk kialakítani a jövőre vonatkoztatva. Tehát háromoldalú tárgyalások szeretnénk Magyarországon rendszeríteni. Nemcsak országos, hanem megyei, helyi szinteken is. Ezt a rendszert szeretnénk elindítani az országban, mert az az orvosolása, ez az ad lehetősége az orvoslásra.

- Mindehhez hány tag áll önök mögött?

- A mi tagságunk kb. 300.000-es most, és állandóan növekszik, mert felforrtak a telefonok az elmúlt két hét óta.

- Az ő nevükben is és minden munkavállalónevében is köszönöm, hogy elfogadta meghívásunkat BAJTAI JÓZSEF, a Munkástanácsok Országos Szövetségének társelnöke és válaszolt a hallgatók kérdéseire. Köszönöm még egyszer!

-

7 h. 47.

165 éves afüredi Anna-bál.

(Emlékezés az első Anna-bálra. - A németes viselettel szemben itt már mind több magyar ruha jelent meg. - A bálók története. - 128 éve született a bálkirálynő választás hagyományának felelevenítése.)

- o o o -

KOSSUTH - adó.

HÍREK.

8 h.

Hazánkban szerdától csaknem 30 %-kal emelkedik a háztartási energia-hordozók ár a és 42 %-kal drágul a távhő szolgáltatás valamint a melegvíz díja. (Ismétlés.)

A magyar kormány törvényjavaslatot fogadjon el arról, hogy szűnjön meg a társadalmi szervezetek kezelői jogának intézménye, amely a ult rendszerhez leginkábbkötődő nyolc szervezet esetében azt is jelenti, hogy elesnek ingatlanjaik hasznosításának bevételeitől. A kormány ezenkívül elrendelte, hogy szeptember 15 -ig mindenütt válasszák újra a vállalati tanácsokat, hogy azok elbirálhassák a jelenlegiezetők alkalmasak-e munkakörük további betöltésére. A kormány elsiemrte azoknak akifizetéseknek a jogosságát, amelyeket a nagymarosi beruházás leállítása miatt kártérítésként kapott Ausztria, de a további kifizetésekhez csak a vízlépcső állapotának felmérése után hajlandó hozzájárulni.

A balti államok és az oroszországi föderáció vezetői haladéktalanul tárgyalásokat kezdenek, hogy legfeljebb két hónapon belül külön megllapodást kössenek kapcsolatuk új fajta szabályozásáról. (Ismétlés.)

Szófiában 80.000-en követelték tegnap este, hogy a TV élőben közvetítse a megbukattott pártfőtítkár, államfő Todor Zsivkov parlamenti meghallgatását. A törvényhozás elnöksége szerint zárt ülésre azért lenne szükség, mert minden biznnyal államtitkok is szóba kerülnek az egykori vezető keddre tervezett 2 órás beszédében. A tüntetők viszont a kormányzó szocialistákat vádolták, hogy saját érdekeikre való tekinttel akarják megakadlyozni az egyenes közvetítést. Bent az ülésteremben a kormánypoárti képviselők azelelnzéket tették felelőssé a hatalams utcaui demonstrációért és egy ilyen értlemű kijelentése után lemondott a bolgár belügyminiszter.

Bulgária több városába korlátozták a vásárlást néhány alapvető élelmi szerből és napi fogyasztási cikkből. A fejadagrendszer, amelyet

(RK.)

az árúhiányra hivatkozva meghatározatlan időre léptettek életbe, vonatkozik a cukorra, a tejtermékekre, az étolajra, a szappanra és a tisztító szerekre Bulgáriában.

Románia diplomáciai kapcsolatokat akar létesíteni a NATO-val.
(Ismétlés.)

A nyugatafrikai Libériában a kormány ellenes erők megdöntötték S. Do kabinetjét. A libériai nemzeti hazafias front vezetője azt közölte, hogy ökvették át a hatalmat, bár a Reuter brit hírügynökség helyszíni jelentése szerint lehet, hogy egy másik lázadó csoport távolította el a miniszterelnököt. Az ENSZ menekültügyi főbiztosának adatai szerint a harcok miatt csaknem 380.000 libériai menekült külföldre.

Államcsiny történt a Karib-tengeri trinidadai Tobagóban tegnap. Egy muzulmán csoport vezetője jeletette be a hatalomátvételt. Az államcsiny hírére támasztja alá, hogy Trinidad és Tobago miniszterelnökét tegnap Jamaikába várták a karibi országok kormányfői értekezletére, de nem érkezett meg.

Időjárás jelentés. ---

- o o o -

KOSSUTH - adó.

HÍREK.

9 h.

(Ismétlések.)

- o o o -

KOSSUTH - adó.

HÍREK.

10 h.

Lengyelországban aláírásgyűjtő kampány indult Jaruzelski államfő lemondásának kikényszerítésére. A kezdeményezés attól a parlamenti csoporttól származik, amely L. Walesat akarja köztársasági elnöknek. Tagjai azzal érvelnek, hogy ma már nem áll fenn az a helyzet, amely alapján a nemzeti kerekasztal tárgyalásokon Jaruzelski megválasztásáról döntöttek. A követelés ellenére az elnök a héten közvetve jelezte, hogy az év végéig semmiképpen nem kíván megválni hivatalától.

Fejadagokat vezettek be Plovdivban, Várnában és Bulgária több más városában. Eszeirnt cukorból, étolajból, tejtermékekből, szappanból és tisztító szerekből csupán korlátozott mennyiséget lehet vásárolni. (Ismétlés.)

Elmarad F. Castro és a spanyol belügyminiszter találkozója, mert a kubai politikus nem utazott el az új perui elnök beiktatási ünnepségeire. Távolmaradását hivatali elfoglaltságával indokolták. Így a kubai küldöttség élén a havannai parlament vezetője áll. Kuba és Spanyolország között a havanai menekült ügy miatt terveztek magas szintű megbeszélést.

Libériában a lázadó erők már 1.5 km-nyire megközelítették az elnöki palotát és vezetőjük azt is bejelentette, hogy egységei az egész országot ellenőrzéspk alá vonták. Ennek ellenére egyelőre bizonytalan a helyzet, mivel egy másik szervezet isközölte, hogy az ő győzelmükkel ért véget a polgárháború. Ugy tudni, hogy a libériai államfőt jelenleg a sjaát katonái tartják fogva, mert attól félnek, hogy az új hatalom kivégzi őket ha hagyják, hogy az elnök külföldre meneküljön.

Államsíny volt a Karib-tengeri Trinidad és Tobagó szigetén. A ehlyi televízió közlése szeirnt egy radikális mohamedán csoport vette át a hatalmat. A helyzet egyelőre áttekinthetetlen, de hirügynökségek azt jelentették, hogy a rendőrség és a katonák szembe szállt a lázadókkal és így szórványos lövöldözések voltak pl. a parlament

Hung. Monitoring. 28.7.90.-e.

(Hírek 10 h.)

környékén. Ugy tudni, hogy a kormány tagjai a miniszterelnökkel együtt őrizetben vannak. A puccs tényét erősíti meg, hogy Trinidad és Tobago miniszterelnöke a tervekkel ellentétben nem érkezett meg Jamaicába, a karibi országok csúcsértekezletére.

A Fülöp-szigeteken még 11 nappal a ptusztító földrengés után is tlaáltak túlélőket. A két huszonéves fiatal egy szálloda romjai alatt rekedt. A katasztrófának több mitn 1.600 halottja van. Az eltűntek száma kb. ezer és több mint 100.000-en váltak hajléktalanná a Fülöp-szigeteken.

A SzU-ban hirügynökséggé alakul át a Novosztji sajtóiroda. Erről Gorbacsov döntöt és a lépés hátterében valószínűleg az áll, hogy az eddigi egyetlen hivatalos hirügynökség, a TASZSZ nehézkesen alkalmazkodott a glasznyoszt kívánalmaihoz.

- o o o -

KOSSUTH - adó.

HÍREK.

11 h.

A SzU-ban már három napja érvényben van az elnöki rendelet az ugynevezett önvédlemi osztagok felosztatásáról. Idáig azonban sem Örményországban, sem a Karabah hegyvidéken nem adtak le egyetlen fegyvert sem. Az ultimátum jó 1.5 hét múlva jár le. Az örmény fegyveres csoportok jó része azonban már előre jelezte, hogy en hajlandó eleget tenni az előírásnak. Így nem kizárt, hogy hamarosan valószínűs polgárháború robbanhat ki Örményországba sé Azerbajdzsánban.

Kolumbiában alig 1.5 héttel az új államfő beiktatása előtt azonnali tüzszünetet hirdetett a kokain-maffia. Az egyoldalú lépés keretében csaknem egy év után határozatlan időre felfüggesztik a rendőrség ellen támadásokat, a politikusok, bírák, újságírók és más hivatalos személyek elleni merényleteket. A hatóságok és a kokain-bárók közötti háborúnak edid gmár több száz halottja van Kolumbiában.

(A továbbiakban ismétlések.)

- o o o -

KOSSUTH - adó.

DÉLI KRÓNIKA.

12 h.

A mikrofonnál Mika György.

A SzU-ban már három napja érvényben van az elnöki rendelet az úgynevezett önvédelmi osztagok feloszlataásáról. Idáig azonban sem Örményországban, sem a Karabah-hegyvidéken nem adtak le egyetlen fegyvert sem. (Ismétlés.)

Lenygel politikai csoportok vélemlénye szerint idejét multa a nemzeti kerekasztal tárgyalások eredménye. Nemes Gábort hallják Varsóból:

- Lemondásra stzólították fel a centrum megegyezés nevü jobbolsali tömörülés képviselői és szenátorai Jaruzelski elnököt. A Walesa atonnali elnökségéért küzdő honatyák egyuttal országos aláírásgyűjtő kampányba kezdtek, hogy ezzel is nyomást gyakoroljanak Jaruzelskire, illetve közetve a Mazowicki kormányra. Felhivásuk szerint a kerekasztal mellett kialakított politikai kompromisszum már a multé, további fenntartása csak akadályozza az ország fejlődését, amelywet őt egy erősen tekintélyuralmi, elnöki rendszerben képzelnek el. Ez ellen akoncepció ellen lép fel a dmeorkatikus akció, a kormányt támogató és a Szolidaritás hagyományos politikai gárdáját, az egykori értelmiségi tanácsadókat tömörítő szervezet. Ezekben a percekben kezdődött második összejövetelükön előreláthatólag megteszik az első lépéseket egy politikai párt kialakításának irányába. Egyik evzetőjük tegnap este Poznanban demagógiának nevezte a centrum megegyezés kampányát és elítélte a kemény kéz politikáját, amelyet Walesa egyre inkább magáévá tesz. Bejelentette, a demorkatikus akció nemcsak Walesa elnökségét ellenzi, hanem ragaszkodik ahhoz is, hogy az uj elnököt a lengyelek közvetlen szavazással válasszák meg.

A SzU-ban egymás segítségét keresi négy tagköztársaság:

A balti államok és az oroszországi föderációképvisleői azonnal tárgyalásokat kezdneek az egymás közti kapcsolatok ujraszabályozásáról. Erről a négy köztársaság parlamentjének elnöke állapodott meg. Kikötve azt is, hogy 6-8 héten belül ki kelld olgozni a megálapodást. A balti tanács mai üléséne gyébkétn várhatóan ugy foglalnak állást, hogy közösen kell megbeszélést folytatniok a

(DK.)

szovjet központi kormánnyal.

Szokatlan módon szovjet lapnak nyilatkozott az izraeli miniszterelnök. Az általa mondottakat barát józsef goallja össze:

- Izrael biztonsága egyre inkább belpolitikai üggyé válik a SzU-ban és ez azt sejteti, hogy Moszkva és Tel Aviv kapcsolatai fordulóponthoz állnak. Erről tanuskodik a Moszkovszkije Novosztijban megjelent Shamir interjú és a hozzáfűzött kommentár. Az izraeli miniszterelnök a szovjet lapnak elmondta, hogy a kelet-nyugati szembenállás csökkenésétől nem lehet automatikusan elvárni a közelkeleti válság enyhülését. Hiszen itt olyan nemzeti konfliktusról van szó, melyben az érdekeket nem a SzU, Amerikai Egy. Államok szembenállása határozza meg. Igaz ez az elem is szerepelt benne, amikor a SzU évtizedeken át, kritikátlanul az arab fél pártját fogja. Shamir ígéretet tett arra, hogy a szovjet emigránsokat nem fogják a megszállt területekre telepíteni, illetve kifejezte azta reményét, hogy a szovjet-izraeli kapcsolatban fordulat állhat be. A lap riportre arról számol be olvasóinak, hogy Izraelben sehol sem tapasztalt orosz, vagy szovjet ellenességet. Ellenkezőleg. Gorbacsov és a peresztrojka népszerűsége ott töretlen. Az izraeliek a zsidó államiság megerősítéseként értékelik, hogy a SzU-ból százezer számra érkeznek a jól képzett európaiak, akik az ország alkotó erejét növelik. Ha M. Gorbacsov egyszer Izraelbe látogat, ami persze még messze van - így a lap - akkor nyugodtan szólhat majd a néphez oroszul, az emberek megértik majd közös anyanyelvükön. A lap sürgeti a szovjet-izraeli diplomáciai kapcsolatokat felvételét. A cikk legfontosabb üzenete az ami most még a sorok mögött maradt. Idén és jövőre legalább is fél milliós kivándorló hullám érkezik a SzU-ból Izraelbe. Ez pedig azt jelenti, hogy tömegeket fűznek majd családi és baráti kapcsolatokhoz a két országban. nyilvánvalóan gazdag kulturális és keletkezési kapcsolatok alakulnak ki. A bevándorlás újjáélesztésének lesz Izrael számára, hogy a SzU belpolitikai okokból a jövőben nem igen engedheti meg magának a nyíltan Izrael ellenes és kritikátlanul arab barát politikát.

Változatlanul bizonytalan rendezőthet-e a havannai nagykövetségekre menekült kubaiak ügye.

Elmarad Fiodor Castro és a spanyol belügyminiszter találkozója mert

(DK.)

a kubai politikus nem utazott el az új perui elnök beiktatási ünnepségeire. (Ismétlés.)

Puccs volt egy kis képzésméramikai államban.

Trinidad és Tobago szigetén legalább hárman vesztették életüket, amikor a kétnappal ezelőtti puccs során a lázadók behatoltak a parlamentbe. A kormánnyal szembenálló erők támadása következtében leégett a rendőrfőkapitányság épülete. A most hatalomra került radikális mohamedán csoport vezetője azt közölte, hogy őrizetbe vették Trinidad és Tobago telejs kormányát. A karibi szigetállam egyébként több mint egy millió lakost számálál. 28 éve nyerte el függetlenségét és a Brit Nemzetközösség tagja.

Egy nyugatafrikai államban ugyancsak hatalomátvétel volt..Ott azonban hosszabb előtörténete van a dolgoknak.

Libériában a lázadó erők már 1.5 km-re megközelítették a elnöki palotát és vezetőjük aztis bejelentette,hogy egységei az eégsz országot ellenőrzésük alá vonták. (Ismétlés.)

Libériáról anynit illik tudni,hogy Magyarországnál valamivel nagyobb, 111.000 négyzetkilóméter a területe, lakosainak a száma 2 millió 400.000 körül van. (1847-ben hozták létre. - Do 5 éven át nem rendezett váélasztásokat. Novemberben már volt puccskisérlet ellene.)

Bulgáriában csaknem azzal egyidőben,h oyg nagy arányu áremeléseket jelentettek be korlátozták a foygasztást is.

Fejadagokat vezettek be Plovdivban, Várnában és Bulgária több más városában. (Ismétlés.)

A SzU-ban a jelek szerint megszűnt a hivatalos hironomópólium.

A SzU-ban hírügynökséggé alakul át a Novosztyi sajtóiroda.

(Ismétlés.)

Miterrand francia elnökj megkegyelmezett öt arab terroristának, akik 10 éve merényletet követtek el az iráni sah utolsó miniszterelnöke ellen. A háttér és további részletek kiküldött párizsi tudósónktól Rapcsányi Lászlótól.

(Tegnap közölte az igazságügy minisztréium, hogyAnis Naccache

(DK.)

az iráni terrorista kommandó parancsnoka és négy társa letöltött 10 éves szigorított fegyházbüntetés után elnöki kegyelemben részesültek és azonnal kiutasították őket Franciaországból. - A hír közzétételekor az egész eljárás már befejeződött. - Az iráni légitársaság gépén szállították el a terroristákat. A francia lapok és a közvélemény felháborodva fogadta az elnöki kegyelem hírét. A terroristákat 1982-ben állították bíróság elé és Naccache, akinek valószínű neve Abu Mizán kijelentette, a mi egyetlen ügyvédünk Allah, a mi törvényünk a korán. - Államérdek vagy cinizmus kérdezik a hirmagyarázók. - A közvélemény aligha tudta elképzelni, hogy a terrorista csoport valaha is békében hazatérhez, még akkor sem ha a politikaicél a francia-iráni viszony normalizálása.)

Átmeneti feszültség-csökkenés a világ egyik legnagyobb kábítószer termelő államában.

Kolumbiában alig 1.5 héttel az új államfőbeiktatása előtt azonnali tűzszünetet irdetett a kokain maffia. (Ismétlés.)

A Fülöp_szigeteklen még 11 nappal a pusztítóföldrengés után is találta túlélőket. (Ismétlés.)

(Folytatás a következő oldalon.)

(Déli Krónika, 12 h)

Hazai jelentések.

- Az utóbbi időben rengeteget beszélünk Magyarország hitelképességéről. Az, hogy egy ország mennyi külföldi kölcsönhöz és milyen feltételek mellett jut, általában nem az érintett állam dönti el. Ezért is volt élénk visszhangja annak, hogy csaknem egyidőben Japánban a tavalyi szinten ítélték meg hazánk idei hitelképességét, míg az Egy.Áll.-ban ennél rosszabb besorolást kaptunk. Az okról Schvábi András először HÁRSHEGYI Friygest a Magyar Nemzeti Bank elnökhelyettesét kérdezte.

- Érdekes arra figyelni, hogy mi a különbség a két értékelő társaság között. Az, aki megtartotta a minősítését és az, aki alsóbb kategóriába sorolta. Japán megtartotta, ők leginkább a legutolsó gazdasági fejleményeket vették alapul, vagyis azt, hogy az ugynevezett folyó fizetések mérlege pozitívan alakul, nő a külkereskedelmi mérlegtöbblet, nőnek az egyéb ugynevezett láthatatlan bevételek, turizmus, stb. Tehát az ország gazdasága az egyensúly felé halad. A ... értékelő társaság ezt nem vette ennyire figyelembe. Ő inkább azokat a külpolitikai rizikókat mérlegelte, amelyeket a keleteurópai régió, az ott történő változások a magyar gazdaságra jelenthetnek. Tehát világos, hogy mit kell csinálni. Olyan gazdaságpolitikát folytatni, amellyel a gazdasági egyensúly felé haladván, a hitelképességet erősítjük.

- Munkatársam ezután a pénzügyminisztérium politikai államtitkárát BOTOS Katalint kérdezte arról, hogy miért tér el az amerikai illetve a japán hitelkértékelésünk.

- Az amerikai bankok nem vesznek jelentős mértékben részt a magyar gazdaság külföldi tőkével való ellátásában és ezért azt mondhatom, hogy a japánok minősítése számunkra létkérdés, hiszen a japán tőkepiac volt a magyar forrászszerzésnek a bázishelye a nyugateurópai mellett.

- Az utóbbi napokban idegborzoló listák jelentek meg a csőddel fenyegetett vállalatokról. Igazi lista állítólag még nincsen, tehát az eddigiek csupán csak informális csatornákon jutottak el a sajtóhoz. Három megyei tudósítónkat a helyi csőd illetve privatizációs helyzetről kérdeztük. Salgótarjában tanácsstalanságot okoz pl. hogy

(Déli Krónika, 12 h)

egy sor helyi kiscégnek Budapesten van központja, jövőjükéről tehát a fővárosban döntenek. Zengő Árpádot hallják:

- Nógrád-megyében, amennyiben a szükséges törvény végleges formát ölt, 4 nagyobb cég esetében lehet szó privatizációról. A Palóckerről, a Nógrádkerről, az élelmiszer és iparcikket forgalmazó vállalatokról, valamint a vendéglátó és a szolgáltatásiapri vállalatokról van szó. A Palócker már átadott egy tervezetet a Vagyonügynökségnek. Ebben vázolja egy RT megalakításának lehetőségét azon egységeiből, amelyek nem kerülnek bele a privatizációs akcióba. Hasonló megoldáson gondolkodik a vendéglátó vállalat is. A megye iparának legkritikusabb pontja a szénbányák helyzete. Ma sincs semmilyen szinten világos döntés arról, hogy a felszámolás mikorra fejeződjön be. Tiszta képet alkotni a megye iparának egészéről is nehéz, mindennek előtt azért, mert a szanálásról, csődeljárásról többnyire nem itt döntenek. Hiszen a megyei székhelyű ipar aránya a termelési értékből mindössze 41 %, az exportból 48 % és a helyi cégek a dolgozóknak csupán 31 %-át foglalkoztatják. Ez viszont azt jelenti és ez már többször is előfordult az utóbbi időben, hogy a megye vezetése csak az utolsó pillanatban értesül a többségében fővárosi központú cégek megyében működő egységeinek sorsáról, legyen az szanálás vagy felszámolás.

- Zalában az egyik komoly gond az, hogy a jelenlegi jogszabályok kizárják az önkormányzatokat a privatizációs döntésekből. Ekler Elemér tudósít:

- Zalában pillanatnyilag nincs csőd eljárás, de ez nem azt jelenti, hogy minden rendben van a gazdasági szférában. Súlyos gondokkal küzd a Kőbányai Textilművek zalaegerszegi gyára. 250 ember marad munka nélkül hamarosan. Hasonló cipően jár a Helikon Filmvállalat, amelynek kritikus helyzetével több alkalommal is foglalkozott a megyei tanács végrehajtó bizottsága. Nem mondok újdonságot, de elkerülhetetlen az ismétlés, számos egyébként jó piaccal rendelkező zalai vállalat helyzetét teszi immár lehetetlenné a banki sorbanállás. A privatizáció elsősorban a könnyűipar területén hódít Zalában. A már említett Kőbányai Textilművek olaszországi partnerrel hoz létre vegyesvállalatot. A zalaegerszegi Ruhagyár több külföldi céggel dolgozik együtt. A nagykanizsai Hidroplastic amerikai partnert választott. A legnagyobb vitát a nagykanizsai Sörgyár privatizációja okozza. Az ausztrál céggel kötendő friggvéhez ugyanis még nem adták beleegyezé-

(Déli Krónika, 12 h)

süket az illetékesek. És itt érdemes megemlíteni a megyei tanács illetékesének véleményét. Miszerint, sérelmesnek tartják, hogy a jelenlegi jogszabályok a privatizációs döntésekből kizárják az önkormányzatokat.

- A jelek szerint Veszprémben van mit felszámolni, pontosabban működő képessé tenni. Bővebbet Horváth Gyulától:

- A veszprémi szénbányák vezetése napokon belül dönt arról, hogy kéri-e a pénzügyi felszámolást, hiszen az 500 milliós kintlévőségével, követeléseivel szemben, csaknem 900 millió forint a vállalat tartozása. Önfelszámolásra kényszerült a veszprémi Nehézvegyipari Kutatóintézet 4 évtizedes működés után. De a felszámolandók sorában tartján számon a Fortuna Automatizálási Szolgáltató Vállalatot, a Kárpátia kisserőszövetkezetet valamint a Vállalkozási Iroda RT-t. Az ajkai Tornádó szövetkezet ellen az egyik hitelező indított felszámolási eljárást. A Sprint szolgáltató vállalat szabó konfekció részlege, bár sikeresen működött, a Kft-vé válás miatt jutott a felszámolás sorsára. A felszámolás a fizetéseképtelenné vált cégek sorsa abban az esetben, ha tartozásaiaktól vagyonértékesítésből nem tudják rendezni, vagy semmi lefoglalható ingó vagyonuk sincs. A felszámolási eljárásnak nem a vállalat szétverése, a vállalkozás megbénítása a célja, hanem a tőkeforgás meggyorsítása azzal, hogy a hitelezők pénzükhöz jutnak, a vállalat pedig megszabadulva adósság koloncáitól, ésszerűbben és nyereséget termelve alakíthatja át tevékenységét.

- Budapesten egésznapos kulturális és politikai rendezvényt tart a Pralipe független cigányszervezet. Az Almássy-téri szabadidő központból Orosz József jelentkezik:

- Ennek az egésznapos programnak a szervezői minden bizonnyal indiszponáltak voltak akkor, amikor a cigány szolidaritás nevet adták a szabadidő központban zajló politikai rendezvénynek. Ugyanis ez a szó bömbaként robbant a hazai cigányszervezetek soraiban. Többen tiltakoztak az ellen, hogy miért éppen a Pralipe független cigányszervezet a szervező. Arra azonban senki sem számított, hogy a pártokról is meglehetősen politikai közömbösséggel fognak találkozni. Ugyanis adásunk idején kezdődött a politikai párbeszéd, aminek az lenne a nyitó kérdése, mennyire fontos a pártoknak a cigányság. Tény hogy a 6 meghívott parlamenti közül csak az MDF és az SzDSz vállalat hogy kiül a fórum asztalához. A két párt közül egyébként csak az SzD

(Déli Krónika, 12 h)

nek van cigány képviselője a parlamentben. Mindazonáltal úgy tűnik, GÖNCZ Árpádnak megnyitó beszédében igaza volt, amikor az ideiglenes köztársasági elnök azt mondta, a rendszerváltás hajnalára a cigányság tragikusan válságos helyzetbe került és a cigánykérdés úgy tűnik elviselhetetlen terhet jelent a társadalomra. Stúdió. -

- Műsorunkban már szó volt a privatizációról. Ez a téma szerepel a Szolidaritás Szakszervezeti Munkásszövetség választmányi ülésén is. Császár Attila járt ott:

- A szövetség úgy határozott, hogy a személyi kérdések ügyét családon belül kívánja lefolytatni. Így a Független Liga képviselőjének és vele együtt a rádió tudósítójának is távoznia kellett a teremből. Majd 20 perc elteltével olyan témák, mint árkérdés, bérkérdés, privatizáció, munkahelyi önkormányzat kerültek terítékre. Ez utóbbiról a Munkásszövetség elképzelése az, hogy a munkahelyi önkormányzati bizottságok felváltanák a vállalati tanácsokat illetve munkástanácsokat. Ugyanis az általuk javasolt ideológia mentes szervezet hatékonyabban képviselhetné a munkáság érdekeit. Annak a véleményüknek is hangot adtak, hogy a munkanélküliség jelenlegi kezelését nem tudja elfogadni a Szolidaritás szakszervezeti munkásszövetség, mert nemott kezdődik egy ország átalakulása, hogy egyesek átmentve hatalmukat, egy másik menedzser köpenyt öltenek magukra és ezzel százezreket juttatnak a munkahelyek kerítésén kívülre. Mert így szép lassan a munkásosztály elérjezik arra a pontra, ahol már az ésszerű emberi tűréshatár tovább nem tölható ki. Nagyon szeretnék, ha érdekeiket nem sztrájkokkal kellene megvédeniök. Az esetleges személyi változások eredményéről, az elnökség ígérete szerint, a délutáni sajtótájékoztatón tudhatunk meg majd többet.

- Jelentősen visszaesett a szesz és dohányárak forgalma az elmúlt két hétben, de ezért nem minden esetben az áremelés okolható. Orosz Rudolfal, a Sugár Áruház csemege osztályának helyettes vezetőjével Nagy Kata beszélgetett:

- Kb. 70 %-al visszaesett a dohányárak forgalma. Ez főleg azzal is magyarázható, hogy itt a téren több magánkereskedő jóval olcsóbban árusítja, mint mi. Általában 2-3 forinttal olcsóbban.

- Ön szerint honnan szerzik be az árut, hogy tudják olcsóbban adni?

- Hivatalos információ nincsen, csak így hallomásból tudom, hogy

(Déli Krónika, 12 h)

egyes valutáért árusító üzletekben jóval olcsóbban meg tudják vásárolni. Pl. A Skála Strádában pár héttel ezelőtt még 2-3 cshillingért lehetett venni a Sophianét, ami a hivatalos árfolyamon is olyan 15 Ft körül mozog, a bolti ára a Sophianénak jelenleg 33 Ft. A szesz_nél kb. 50 %-os a visszaesés.

- Mindegyik szeszfajtát érinti? Tehát gondolok itt borok, sörök, égetett szesz?

- A boroknál már korábban is csökkent a forgalom, ugyanis folyamatosan emelkedtek a bor árak. A sör forgalma egy kicsit jobban szinten maradt. Mát ez főleg a nagy meleggel is magyarázható. A kisebb kiszerelésű szeszek forgalma az talán egy kicsit részarányban megnőtt. tehát nem tudják megvenni a kedve ssevők a nagyobb értékű félliteres égetett szeszt, hanem inkább egyes vásárlói rétegek csak a 2 decis kiszerelést vásárolják.

- Szomorú aktualitása van a 168 óra első riportjának. Mint hallottak róla, tegnapelőtt meggyilkolták a siófoki szálloda portását. Most Vicsek Ferenc ad előzetest a politikai magazin műsorából. ---

sport --

időjárás -

reklám -

KOSSUTH ADÓ

HIREK

14.00 h

A Közös Piac az idei költségvetésből több mint egy milliárd dollárt szán Közép-Kelet-Európa közvetlen támogatására. Az elképzelést, amely kiterjed Magyarországra is, az ősszel tárgyalja az Európarlament. A 12-ek előirányzatából egyébként a legnagyobb részt a mezőgazdasági termelőknek nyújtott árkiegyenlítésre fordítják.

A nyugatafrikai Libériában többhónapos polgárháboru után megbukott Doe elnök rendszere és a nemzeti hazafias front jutott hatalomra. A szervezet hatályon kívül helyezte az alkotmányt, lezárta a határokat és éjszakai kijárási tilalmat rendelt el. A kormány helyét a nemzeti hazafias ujjászületési gyűlés vette át. A lázadók elfoglalták a libériai elnöki rezidenciát, az államfő sorsa azonban egyelőre ismeretlen.

Négy hónapon belül másodszor tárgyal Madridban a román kormányfő. Petre Roman spanyol kollégájával Felipe Gonzalezzel folytat megbeszélést, de egyelőre nem tudni miről. A politikust, akinek az édesanyja spanyol származású, tavasszal fogadta János Károly király is.

Brnóban megnyílt a cigánykultúra első nemzetközi fesztiválja. A háromnapos rendezvényen a házigazdák mellett tíz bolgár, francia, jugoszláv, magyar, norvég és szovjet együttes mutatja a cigányság zene, dal és táncművészetét. Megnyitó beszédében Havel csehszlovák elnök hangsúlyozta, hogy minden eszközzel fellép a fajgyűlölet, így a cigánysággal szembeni megnyilvánulásokkal szemben.

Az NDk-ban mindenütt megerősítették a történelmi épületek őrzését, mivel benizonyosodott, hogy tegnap szándékos gyújtogatás következtében keletkezett tűz Potsdamban a híres Căcilienhof kastély üléstermében ott, ahol a 2. világháború után több mint 4 évtizedre megszállták Európa sorsát. A helyszínen hagyott üzenetükben a tettesek tiltakoznak a kapitalizmus felvirágzása ellen. Korrupcióval vádolják a keletnémet pártokat és tömegtájékoztató eszközöket. Birálják a SzU-t és Lengyelországot, valamint Izrael fegyverkezési politikáját. Egyben követelik, hogy állítsák vissza az 1937 előtti német határokat.

Bulgáriában 6 tonna lőpor robbant fel egy vadásztölténygyárban. A szerencsétlenségben ketten sérültek meg, az anyagi kár állítólag

(hírek, 14 h)

nincs 40.000 leva. A tűzoltók gyorsan elfojtották a lángokat, ennek köszönhető, hogy nem lobbant be a bolgár gyár legnagyobb lőportárolója.

Egy felhívás:

Mosólug került Budapesten a hétfőn, tehát július 23-án palackozott Kőbányai Világos pasztörözött sörbe. A vegyszer a fővárosban már megbetegedést okozott. Ezért a rendőrség kéri, a vásárlók ennél a típusnál fogyasztás előtt gondosan ellenőrizzék a gyártás időpontját. És ha az hétfői, vigyék vissza a sört abba az üzletbe, ahol vették. A bolt, illetve a Kőbányai Sörgyár kártalanítani fogja őket. Az előállítás napján 9-10.000 rekeszt szállítottak Budapesten kívül Tatabányára valamint Barcsra a Kőbányai Világosból.

- 000 -

KOSSUTH ADÓ

SZAVÁN FOGJUK

14.10 h

Merész kijelentések nyomában.

KOCSIS Zoltánnal Sándor Anikó beszélget.

- Kocsis Zoltán zongoraművészt csak telefonon tudtam utólag érni, mert vidéken van.

- Aligán. Elég rossz a vonal egyébként.

- Engedje meg, hogy röviden összefoglaljam ennek a beszélgetésnek az előzményeit, hátha valaki nem ismeri. Kb. két héttel ezelőtt FEKETE György államtitkár helyettes azonnali hatállyal leváltotta a HUNGAROTON Hanglemezzgyártó Vállalat vezérigazgatóját és a Filharmónia vezetőjét és helyettük újakat nevezett ki. Többféle tiltakozás fogalmazódott meg ezután. Ezek között volt egy, amit 65 neves művész irt alá, közöttük ön is. Erre a memorandumra 8 nappal később úgy reált Fekete György, hogy egyéb sürgős teendői miatt, azideig nem állt módjában foglalkozni vele. A MAGYAR HIRLAP tegnapi számában ennek a nyilatkozatnak az apropójából ön figyelemre méltó vallomást tett. Idézem: Ha ezeknek az embereknek, a mostani vezető rétegnek ez az Isten hit, a keresztényi megbocsátás, akkor én pogány vagyok. Ha bármilyen rasz-

(Szaván fogjuk)

szusta hangot hallok, akkor vállalom a zsidó szerepét. Ha ez a demokrácia ilyen, akkor én a régi rend híve vagyok. Ha kizárólag ennek a zenész társaságnak a véleményét fogadják el kompetensnek, akkor én kijelentem magamról, hogy zenei kultur bugris vagyok.

- Egy valamire nem vagyok hajlandó magyarázkodni, én nagyon világosan megmondtam amit megmondtam.

- Azt szeretném, hogyha nem magyarázkodna, hanem megmagyarázná ezeket a kijelentéseket.

- Nem hiszem, hogy van rajtuk mit magyarázni. Mert teljesen egyértelműek. Mindenki nagyon jól tudta, ki is mondta a kultur bugris szót, mindenki nagyon jól tudja, hogy jelen pillanatban mit jelent ma Magyarországon zsidónak lenni. Tulajdonképpen itt valami szörnyűséges játék folyik, mert mindenki mindennel tisztában van, az ország belterjességénél fogva mindenki gyakorlatilag mindenkinek a szándékait ismeri. Folyik tovább a színjáték. Hát sok zenész társam nevében kijelenthetem hogy mi semmiféle színjátékba nem megyünk bele. Felnőtt emberek vagyunk szuverén művészek, akiknek ne szabjanak meg irányvonalakat, kvóta rendszert, amely úgy tudom, hogy a magyar zene játszottságát 20 %-ban kívánja meghatározni. Legalább is a Filharmónia jelenlegi igazgatójának nyilatkozataiból erre következtethetünk. És így tovább. Egyébként mi levelünket Antal József miniszterelnök urnak irtuk, a választ is tőle várjuk. Az államtitkár helyettes úr megtehetette volna azt, hogy figyelmeztet minket a 30 napos válaszlási határidőre és udvarisan ilyen módon elutasítsa a Magyar Hírlap munkatársát. Ő azonban olyan hangot ütött meg a válaszában, amelyet még a Kádár-Aczél kurzus tisztviselői sem nagyon mertek használni. És hogyha már ezekre került a szó, akkor hadd mondjam meg, hogy úgy tűnik a számomra, hogy azokkal az udvarias, szinte bocsánatkérő kommunistákkal, akik hát a régi rendszer utolsó nomenklaturáját képviselték, szinte könnyebb volt dolgozni, úgy tűnik, mint ezekkel az emberekkel, akik most kerültek a hatalomra. Itt sajnos a demokrácia égisze alatt olyan dolgok mennek végbe, amelyek egyáltalán nem emlékeztetnek engem semmiféle demokratikus gondolkodásra. Kezdem látni a haveri alapon való kinevezések megindulását.

- Ön azzal vádolta a kormányzatot ebben az interjuban, hogy egy olyan csoport kizárólagos véleményére hallgat, amelyben néhány széleslátó-körű ember valamilyen okból összefogott a legrosszabb értelemben vett középszerrel. Ezzel kapcsolatban is lenne két kérdésem. Az egyik az, hogy ez kizárólag a kulturális kormányzatra vonatkozó megjegyzésként

(Szaván fogjuk)

kell-e értelmezni és a másik pedig az, hogy mit gondol, mi motiválja ezt az összefogást?

- Mindenki pontosan tudja miről van szó. Megalakult valamikor a Magyar Zeneművészeti Társaság és hogy hogy nem, a nép nemzeti program vagy a nép nemzeti zenei program meghirdetésével egy bizonyos megfelelő pillanatban, átvették a hatalmat. Na most, erről rettendő nehézhöz beszélni, mert hiszen olyan emberekről van szó, mondjuk ennek a társaságnak a vezető rétegére gondolok, akik valóban okosak és tehetségesek, nem tudom, hogy miért nem jó nekik a művészi szuverenitás-ban megmaradni, miért kell nekik ennyire feltétlenül a hatalom? Megint csak azt tudom mondani, hogy sok művésztársam nevében tiltakoznom kell a nép nemzeti zene ilyen mérvű fontosságának a hangsúlyozása miatt. Hogy miért? Mert úgy gondolom, hogy mi azért eddig is elég magyarok voltunk. Mi azt hittük, a memorandum aláírói, hogy az Európához való kapcsolódás és az Európához való zenei értelmű kapcsolódás nem történhet a karikásostor csattogtatásának a jegyében. Mi is szeretnénk új irányban dolgozni, új arcokat, új hangokat tapasztalni. De én azt hiszem, hogy itt nem a zenei életünk demokratizálódásáról, hanem valami szörnyűséges hatalom átvételről van szó. És egyáltalán nem biztos, hogy azok veszik át a hatalmat, akik erre a legérdemesebbek és legilletékesebbek. Világos, hogy itt ennek a társaságnak a politika jegyében történt ságásairól van szó. Hát természetesen miután más nem ság, a kulturális kormányzat ezt fogadja el és ezt tekinti egyedül üdvöztetőnek. De mi, a levél aláírói azt mondjuk, hogy nem, nem és nem. Tiltakozunk minden fajta olyan program meghirdetése ellen, amely a művészi szuverenitásunkat sérti.

- Igen, ennek az interjunak az elején ön azt mondta, hogy a memorandum aláírói készek a legkeményebb harcra nem valaki ellen vagy valaki mellett, hanem az egész magyar zene jövőjéért. Ez azt jelenti, hogy most az egész magyar zene jövőjét érzi veszélyben? Ezen kívül arra is kíváncsi lennék, hogy vajon milyen eszközeik vannak a céljuk eléréséhez?

- Igen, mi veszélyben érezzük, bármilyen ránk erőltetett program folytán a magyar zene jövőjét. Egyébként nem tudom, hogy hogy lehet előre meghatározni egy jövőt, ha csak erőszakos uton nem. Tehát hiába hirdetik meg azt, hogy most nép nemzeti zenét kell írni és játszani ilyen meg ilyen százalékban, nem lehet ezt erőszakos uton remekműveket életre hívni. Nem hiszem, hogy bárki is ezek közül az emberek közül, akik most az új zenei nomenklaturába bekerültek, üldözött volt. Én

(szaván fogjuk)

sokkal jobban voltam üldözött. Én, aki most itt ezennek kijelentem, hogy az az üldöztetés, idézőjelben, amelynek én voltam kitéve, semminek sem nevezhető. Én velem mi történt? Hát maximum annyi, hogy a lemezeim eltűntek a kirakatokból és hogy nem vehettem részt a rádió és TV élő adásaiban. De ezért én nem fogom magamról kitálatlni, hogy üldözött voltam. Azt is mondhatnám, hogy vannak eszközeink, de én nem fogom ezeket most kiadni. Mert miért adnám ki? Az igazság ezzel szemben az, hogy kizárólag és csakis művészi eszközökkel lehet ezek ellen az ostrombaságok ellen harcolni. És hát mi természetesen minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy ne tűnjön el a művészi szuverenitás és szabadon szárnyalhasson a szellem. Ezek egy kissé felhangzós szavak, de úgy érzem, hogy a művészetben nélkülözhetetlennél Már pedig mi abból élünk, hogy állítólag emelkedett szelleműek vagyunk és érzékenyebbek mint a többi ember. Ha kell kiszállunk a magyar zenei életből, ha kell tovább csináljuk, de csakis azt, amiben igazán hiszünk és amit eddig azt hiszem, hogy elég jól csináltunk.

KOSSUTH ADÓ

HIREK

15.00 h

(néhány ismétlésen kívül)

Elhagyta Olaszország havannai nagykövetségét az a 4 kubai, aki több mint másfél héttel ezelőtt kért menedéket a képviselőtől. Elhatározásukat valószínűleg az magyarázza, hogy Fidel Castro tegnap kijelentette, mindenki távozhat az országból, ha beutazási engedélyt kap valamely más államtól.

A bajor rendőrség rendkívül kedvezményes áron csaknem 100 különleges felszerelt BMW gépkocsit ad a moszkvai kollegák részére. Erről a szovjet főváros rendőrfőkapitányának müncheni látogatásakor állapodtak meg. A belügyminiszter helyettese elismerte, hogy a moszkvai hatóságok a technikai eszközöket tekintve nem tudták fölvenni a versenyt a szervezett bűnözéssel.

A washingtoni pénzügyminisztériumban már három hete nem találják a 100 dollárosok egy nyomó matricáját. Azt, amellyel a Benjamin Franklin arcképével ellátott oldalt viszik fel a pénzpapírra. Mindazonáltal a tárca nem nyugtalankodik igazán, mivel a dollár előállításához különleges présgépre van szükség. Ráadásul a matricáról hiányzik több azonosítójel és így az esetleges hamisítványokat könnyen kiszűrhetik.

KOSSUTH ADÓ

168 ÓRA

16.00 h

A Rádió politikai magazinja.

Felelős szerkesztő Mester Ákos.

- A 20. évfolyam 29. számának a 956. adásnak tartalmáról. --

A szerkesztő Vicsek Ferenc, műsorvezető Feuer András.

A híreket Zentai Péter ismerteti:

- A Nemzetközi Valutalap többé kevésbé elégedett a magyar gazdasággal és áldását adja újabb 40 millió dolláros kölcsön folyósításához. Ez az összeg egy nagyobb hitelnek a része. Rádiónk kiküldött new yorki tudósítója a következőket tudta még meg: A Nemzetközi Valutalap ügyvezető igazgatósága kedvezően ítéli meg a magyar fizetési mérleg alakulását, viszont szerinte túl magas az infláció. Együttal felszólította a budapesti kormányt, hogy mihamarabb dolgozza ki középtávú gazdasági programját. Ennek fejében a Valutalap esetleg kidolgozna egy ugyancsak középtávra szóló újabb hitelcsomagot Magyarországnak számára.

Fidel Castro nem utazott el Peruba az új államfő beiktatási ünnepségeire és ebből megfigyelők a kubai belpolitikai helyzet súlyosbodásáról következtetnek. ---

Lengyelországban aláírásgyűjtés kezdődött Jaruzelski államfő elmozdításáért. ---

Budapestről érkezett a hír, hogy mosólug került a hétfőn palackozott Kőbányai Világos sörbe. --(ism) ---

Az időjárásról annyit, hogy marad a napos szórás, igen meleg idő.--

-

- Tegnap délelőtt, amikor a rövidesen elhangzó riportot hallgattuk a szerkesztőségben, azt gondoltam, a Balaton környéki üzletekben, szállodákban, diszkókban és éjszakai klubokban műkidő gengsek valójában nem is léteznek, csupán élénk fantáziájú informátorunk képzeletében

(168 óra)

születtek meg és azt fogom itt műsor elején önöknek mondani, hogy tekintsük a történetet tanmesének, példázatnak arra, mi lesz, ha nem figyelünk és nem vigyázunk eléggé. Akkor még nem tudhattam, milyen tragédiával igazolja tévedésemet az élet. Amikor este meghallottam a rádióban, hogy Siófokon pénteken hajnakban agyonlőtték Sándor Tamás 32 éves szálloda portást és kirabolták a Napfény Szálló kasszáját, ludbőrös lett a hátam. Valóban igaz lenne mindaz, amit Hollós János Doszpod Béla mikrofonja rögzített? Hallgassák meg a hihetetlen, ám talán mégis valóságos történetet. Bizonyára megértik, hogy a nyilatkozó ifju üzletember nem kívánta magát megnevezni, kissé hangját is eltorzítottuk. Sőt arra is megkérte kollegáinkat, az éjszakai bár címét se adjuk meg, ahol az interju készült.

- (kissé gyorsított sebességgel férfi hang) Bejött az uriember, meg se állt, szaladt a konyhára ... A szembenlévő sor, most nem mondom a nevét, most jó, mindegy, itt van tíz éve. Most én ide jöttem mondjuk tavaly. Csinálom ezt a boltot, nekem elindul a Hamburger és nem megy. Automatikusan föl hívja a rokon kapcsolatát, mondjuk a Köjálnál és üzeni, hogy ez a bolt elindult és azonnal itt vannak. Ha nem ők, akkor a gazdasági rendőrség. Valaki mindig jön. Szóval ideges vagyok
- Ez nehéz csata volt ma- -
- A mai csata, hogy kinyithass. Hogy sikerült, hogyha végül is a jogszabály szerint nem lehetett volna?
- Meggyőzéssel.
- Mennyibe került?
- 100.000 forintomba.
- (a gyorsított hang - ezentúl informátor) Megmondom miért került ennyibe. Azért, mert hogyha az állása úgy lett volna....ez nagyon drága. Ez úgy megym, hogy azt az embert, aki közvetíti neked ezt a dolgot, akinek tudsz fizetni.
- 100.000 forintba került a Köjálnál, hogy te ma kinyithass?
- Igen,
- Mi az a határ, amikor fizikálisan is cselekszel?
- (informátor) Ha nem tudtam volna kinyitni.
- Akkor mit tettek volna?
- Átküldöm a saját embereimet. Mindennap, minden órában, minden percben. Néhány vendég provokálás, .. törés. ...nem veszekedtem.
- Két ellenfél harcolt.... tehát az üdülőknak egy jó tanács, hogy ilyen provokációknak ne üljenek fel, hanem ha lehet meneküljenek belé
- Igen. Nem ő ellenük irányul, a bolt ellen. Nagyon sok

(168 óra)

- Te külföldön éltél és változások visszacsábítottak?
- (Informátor) Igen, mondjuk így. Magyarországon minden új, mindent el lehet adni a világon, amit akarsz.
- Ugyanazzal a tudással, anyaggal, amivel a profi világban csóró, Magyarországon lehet profi?
- Multimilliomossá válhat. Hát ha onnan idejön valaki, momentán nem volt elég tőkéje, hogy elkezdjen valamit, idejött összedobot.... gazdag parasztembert, megmondom őszintén és kettő-három hónap alatt összeszedi magát. Itt mindent el lehet adni a világon. Most mondok egy példát. Valamikor képviseltem egy céget Magyarországon.... kereskedtünk mindenféle hülyeséggel. Olyan dolgokkal és olyan áron, .. úgy ment, hogy kötöttünk egy boltot egy üzletkötővel. Na most, hogyha az illetőnek a lányát el tudtuk kint helyezni valami közelkeleti országban dolgozni, akkor boltot kötöttünk,
- Hány évvel ezelőtt volt ez?
- Kettő-három. változott valami, most is ugyanígy költjük a boltokat.
- Ezzel azt mondd, hogy a Balaton arra van predesztinálva, hogy évekig sok éven át a maffia módszereivel működjön? Mennyi idő van hátra, amíg lőnek?
- Kb. egy év. Még annyi se.
- És nem is fog változni ez egy ideig?
- Csak durvulni fog.
- Durvulni?
- ... azt mondanám, hogy most már boltvédelmet is kell fizetni. Boltvédelmet.
- Tehát, hogy ne törjék össze a berendezést - ahogy a filmekben lehet látni?
- Hát ez Pesten már régóta van.
- Mennyit fizetsz te egy hónapban ...?
- Vagy a hivatalos szervek védenek meg.....vagy a másik fél. ...
- Te fizetsz?
- Természetesen. Minden boltnak van védelme.
- Mivel fenyegetnek azok, akiknek nem fizetsz?
- Hát a bolt feltöréstől a gyújtogatásig, a széttöréstől kezdve mindennel. Mondok egy példát. Megy, hogy van három ...portásom. Megérkeznek, megvesszük a portásokat, kilépnek a munkahelyükről ... be kell zárnom. Vagy fölveszem az ő embereit...
- Te mondd, te nem félsz, amikor este innen elmész vagy éjjel?

(168 óra)

- Hát három öröm van.....
 - Testőr?
 - Természetesen, fegyveres örök.egy szobában lakunk.
 - Mondjuk a legnagyobb üzletember itt a Balatonon mennyit keres szerinted nettó havonta?
 - Hát 800-900.000-et.....de nem a legnagyobb.
 - Te ismered is?
 - Persze, mindent ismerek.
 - Itt egy hierarchia van?
 - Igen. Egy brigád.
 - Te a hierarchiában melyik szinten vagy?
 - Hát mondjuk úgy középen.
 - Hány évvel ezelőtt kezdted ezt?
 -
 - Aki elosztotta egymás között a két partot?
 - Igen.
 - Na most ez az az ember, aki mondjuk keres naponta közel egy milliót?
 - Hát mondjuk. De hagynak is még kinőni mellettük embereket.....
 - Meg vannak azok is, akik leülik az esedékes börtönbüntetések?
 - Minden brigádban így van.
 - Hát hogy kell elképzelni, hogy pl. az északi és a déli part főnöke időnként ilyen fekete kocsikban találkozik és megbeszéli?
 - Nem fekete kocsikkal, Porschekkel.ez tabu.
- Hollós János a hallottak után először telefonon, majd személyesen további információkat kért a hatóság, ez esetben az Országos Rendőrfőkapitányság illetékesétől.
- Tonhauser László az ORFK bűnüldözési osztályának főelőadója. Meghallgatta ezt a riportot. Az első kérdésem az lenne, hogy amit ez a riportalany mond, az igaz-e?
- Igaz. Ez így igaz. Meg tudom erősíteni. Egy kicsit vissza kellene kanyarodnunk 1981-hez. Tudni illik 82-ben mi feldolgoztunk itt Budapesten egy szervezett bűnöző csoportot, aminek a hátterében egy los angelesi magyar maffia dolgozott. Ennek a kapcsán megállapítottuk, hogy Magyarországon van szervezett bűnözés. Ekkor ezt el is mondtuk. Az országgyűlésben a legfőbb bíró és a legfőbb ügyész lemosott a pályáról bennünket, azt mondta, hogy nincs szervezett bűnözés

(168 óra)

Magyarországon, mert a hivatalos szervekbe még nem épültek be. Ekkor elkezdődött egy kutató munka, hogy van-e szervezett bűnözés Magyarországon és ha van, akkor az mit takar. Mi az, hogy szervezett bűnözés? Ez kb. 2 évig tartott, amikor bebizonyítottuk azt is egy külön ügy kapcsán, hogy belpültek már a hivatalos szervekbe. Tudni illik elfogtunk egy betörő bandát, amelynek a vezetője háromrendőrtiszt volt. Egy olyan bűnözésről van szó, ami nagy feladat elé állítja a magyar rendőrséget. Ehez komoly erőket, egységeket kell megmozgatni. Mint ahogy 81-ben mi megcsináltuk, akkor az országból kiválogattuk azokat a nyomozókat, akiket erre érdemesnek tartottunk, tényleg olyan helyzetben voltam, mint nyomozó, az operatív egységnek a vezetője, hogyha én nekem fél óra múlva helikopterre volt szükségem, akkor fél óra múlva volt helikopterem. Most hiába mondom azt, biztos, hogy nem fogok hozzájutni.

- Miért?

- Hát pillanatnyilag olyan átmeneti korszakban vagyunk. Ugye a rendőrségnek az egységei most úgy állodogálnak egy kicsit és nem tudják, hogy mi a teendőjük.

- Pénzük nincs, bürokratikus akadályok vannak, miért nem tudnak dolgozni?

- Kéremszépen, itt a Dunagate ügy kapcsán ez már egy lerágott csont. Itten az ugynevezett téglákról van szó, akik információkat hoznak, telefon lehallgatásról is van szó, hogyha éppen arra van szükség. Dehát ezek mind az operatív munkának nyugaton ez egy elfogadott dolog. Itt nálunk lejáratják a Dunagate ügy kapcsán, mert összetéveszték a bűnügyi rendőrséget az állambiztonsági rendőrséggel és egykialap alá vettek igen sűrűn bennünket. És most egy ilyen bizalmatlanság övezi ezt a munkát. Enélkül a munka nélkül ebbe a körbe behatolni, bizonyítékot szerezni és ezeket az embereket kivonni a forgalomból nem lehet.

(folytatás a következő oldalon)

(168 ÓRA)

- Gyakorlatilag ez a feltételezhető 1 millió Ft, ami mondjuk az egyik főnöknek összejön naponta, - de gondolom, a másiknak is kb. ennyi - ez miből jön össze? Vajon a védelmi pénzekből, vagy abból, hogy ezek bolttulajdonosok?

- Ezek a személyek ma már a nyilvánosság előtt vállalkozókként vannak elismerve. Itt tisztára mosott pénzekről van szó, főleg a vendéglátóiparban. Tehát valahol betöréses lopásokat követtek el, az értéket eladták - akár ékszerrel, akár miről van szó - befektetik ebbe az üzletbe, ebbe a Balaton-parti üzletbe, és ezt forgatják, és ez fial. Na most, itt kell megjegyeznem azt a másik nehézséget, ami a rendőrséget Magyarországon igen keményen sújtja; Magyarországon, hogyha én elfogok valakit gyanúsan nagy vagyona van, én vagyok köteles, mint rendőr, bizonyítani azt, hogy ez a pénz bűncselekményből származik. Na most, külföldön ez már, az amerikaiak, az angolok, mostmár a németek is végrehajtották, hogy megfordult a bizonyítási teher, bár gyakorlatilag ha én egy ilyen embert elszámloltatok, őneki kell bizonyítania, hogy miből van a vagyona és nem a rendőrségnek, hanem az adóhatóságnak, pontosan azért, hogy ezeket a nyereségeket, amiket a bűncselekményekből szereztek, ezeket a nyereségeket az állam javára be tudják kaszírozni tőle, ha nincsen, nem tudunk bűncselekményt bizonyítani. Sőt, a nyugatnémetek odáig eljutottak, hogy a pénzintézeteket arra tudták kötelezni, hogy a gyanús pénzmozgásokat pld. jelezzék. Pedig ott azért a bankitok egy kicsit jobban áll, mint - ha jól tudom - Magyarországon.

- Én a legnagyobb veszélyt abban látom, amit ön úgy fogalmazott, hogy megvesztegetési pénzek segítségével beépülnek a gazdasági hatalomba és a politikai hatalomba. Valószínű, a szervezett bűnözés ekkor válik igazán veszélyessé.

- Pontosan.

- Most ez az ügy hol tart?

- Nézze, a gazdasági hatalomba egyértelműen beépültek. Nagy pénzekkel rendelkeznek, akár 100 millióval is rendelkező emberekről van szó. Azt nem tudom megmondani, hogy a politikai hatalomba mennyire épültek be. Én feltételezem azt, hogy igyekeztek csapódni valahova, ahol ők érezték azt, hogy hozzá fognak tudni jutni a hatalomhoz és úgy fizettek pénzeket ki terembérre, meg mit tudom én mire, hogy az illető pártnak fogalma sem volt, pld. azt hitte, hogy egy vállalkozótól, vagy egy Róbert bácsitól kapja a pénzét, és közben hát emögött azért szándékok húzódtak

(168 ÓRA)

meg, és nem egyszer bűnözői szándékok húzódtak meg.

- Egyébként ön sem fogalmaz igazán konkrétan. Szóval ön sem mond igazán konkrét eseteket. Emögött mi van? Hogy hát vannak információik, de nem akarja kiadni, vagy valóban csak ilyen kevés információja van, és mi, egyszerű emberek nem is reménykedhetünk abban, hogy itt a rendőrség valahá is lépni fog a szervezett bűnözőkkel szemben?

- Nézze, énnekem az az érzésem, hogy amennyiben lehetőséget adnak rá, ez nagyon nagyon röviden be fog következni, hogy a rendőrség lépni fog.

- Önök rendelkeznek a megfelelő információkkal, csak

- Rendelkezünk, persze. Lehet, hogy én most föl tudnék sorolni neveket is, meg egyebet is, de nincsen semmi értelme, mert bizonyítékom nincs hozzá és a saját munkámat lövöm le, amit esetleg holnap, vagy holnapután fogok csinálni. Ehhez hozzátartozik az, hogy olyan törvényt kell létrehozni az állampolgárok védelmében, - rendőrségi törvénynek hívják - ami egyrészt megvédi az állampolgárokat, de másrészt megvédi a törvények végrehajtatását is, értve itt saját magamat. Tudni illik én nem a fizikai védelmet kérem az állam vezetésétől, hanem az erkölcsi védelmet kérem, mert ha én ebbe belekezek, akkor én már előre látom, vállalkozóellenes leszek. Ha mit tudom én, két-három nagyvállalkozó, aki, már ennek a vezetője, egy ilyen bűnöző csoportnak, most hirtelen kivonom a forgalomból. Mindent meg fognak az ügyvédek és mások tenni annak érdekében, hogy engem befeketítsenek és azt fogják mondani, hogy kérem, - a demokrácia alapján azt fogják mondani, hogy kérem - ez kommunista köpönyegforgató, eladtam a szaktudásom, stb. Amit el lehet képzelni. Hát most mire várjak, ha én ebbe belekezek és valaki ellen így föl fogok lépni, holott tudom, hogy az illető már népszerű, televízióban, meg rádióban, meg mit tudom én hol, ugye? Mint vállalkozó engem már kioktatott, hogy 24 órától 48-at dolgozva hogy lehet milliókat keresni, közben én tudom, hogy ő hogy ke-reste a milliót. Hogy lépjek én föl, hogyha holnapután a nyakamba fogják vágni azt a nyilvánosság előtt, hogy, na ez egy sztálinista csökevény, vállalkozóellenes?

-

Teljesen érthető, ha a polgárok megrémülnek az imént halott történetektől és ha annak valószerűségét még egy ilyen rablógylilkosság, mint ez a tegnap hajnali síófoki, nyomatékossítja, akár pánikba is eshetnek. Mind-ezek ellenére is, a rendőrtiszt logikája szerinti teendőkkel óvatosan

(168 ÓRA)

kell bánni. TONHAUSER úr azt mondja, elvették a bűnügyi rendőrségtől az úgynevezett operatív eszközök használatának gyors lehetőségét, - ez a telefonlehallgatást, levélfelbontást, a lakás titkos átkutatását, követést, figyelést, fényképezést, filmezést és ki tudja még mi mindent jelent. A rendőrségnek tehát ma pepecselni kell a demokraitkus jogmenettel. És egy ilyen ügyet, mint ez a Balaton-környéki, jó érzékkel lehet meglovagolni, hiszen az emberek félelme és a hatalomhoz-védelemhez forduló reflexe könnyen teremt olyan hangulatot, melyben igazoltnak látszik a kemény fellépés, például a visszatérést a korábbi pártállami bűnüldöző gyakorlathoz is. És ez az, amire a figyelmet szeretném felhívni, tudni illik úgy gondolom, a demokráciára való pepecseléstől nemigen szabadulhat most már a rendőrség soha. A gyors és hatékony bűnüldözés lehetőségeinek megteremtését minden bizonnyal más módon, az emberek szabadságjogait a legmesszebbmenőkig figyelembe véve kell majd megteremtteni.

-

a 168 ÓRÁ-t, a rádió politikai magazinját hallják. Telefonszámaink:---

A közönséges bűnözéstől való félelem mellett másfajta aggodalomról is egyre gyakrabban hallani. Arról ti., hogy a politikai pártok képviselői egyre arrogánsabb, diktatórikusabb, fenyegetőbb, az európai civilizációban elfogadhatatlan stílusban követelik részület a hatalomból. Két hete az MDF balatonszárszói "pártbúzgójának" esete korbácsolta fel a kedélyeket, ezen a héten pedig a Szabad Demorkaták Szövetsége kispesti, ráadásán lis csoportjának ügyvivői mutatták be, tudnak ők is hasonlóan fenyegető viselkedést produkálni. PALÁNKI István és KÓHALMI István, a főváros XIX-ik kerületi Tanácsának elnökétől azt követelték, két héten belül szereljenek le utcánév-táblákat, ugyancsak két héten belül távolítsák el a szovjet hősi emlékmávét, haladéktalanul exhumálják az emlékmű alatt esetlegesen eltemetett szovjet katonákat és szállítsák haza a Szovjetunióba, cseréljék azonnal ki a régi címereket, mert különben a radikális SZDSZ-csoport fog a végrehajtáshoz haladéktalanul hozzákezdeni. - Rádai Eszter először a levél címzettjét, FENYVESI Dezsőt, a XIX-ik kerületi Tanács elnökét kereste fel.

(--- Június 27-én kapta kézhez a levelet, amely ultimátumszerűen követeléseket tartalmazott, teljesíthetetlen határidőkkel, sőt, kilátásba

(168 ÓRA)

helyezve a szervezet lépéseit, intézkedéseit.--- Pár kegyeletos viselkedésre szólító táblákat már el is távolították. A tanácselnök szerint pártutasításos módszerekkel nem lehet a mai időkben fellépni, hiszen azt az időszakot idézik ezek fel, amelyet éppen lebontani készül a magyar társadalom.--- Később a felszólítás két SZDSZ-es aláírójával beszélget a riporter, PALÁNKI István ügyvivővel és KŐHALMI István ügyvivővel. A levél, véleményük szerint, - a kiskeleti viszonyokat ismerők számára - még túlságosan finom is volt, a tanácselnököt egyenesen elsőszámú közellenségnek tartják a kiskestiek. A rendszerváltozást követően is számos jogtalanságra bukkantak a tanácsai vezetők részéről; szabotálják a döntéseket és az emberek várják végre a változásokat.--- A téren pld. a gyerekek azért nem kerékpározhatnak, mert ott szovjet hősök vannak eltemetve.--- A riporter kérdésére, hogy honnan vették a jogot, miért érezték felhatalmazva magukat a felszólító levél megírására, azt válaszolják, hogy kerületi szinten joguk van úgy politizálni, ahogy a választók elvárják a szervezet embereitől. A levélírók szerint 11.500 választó voksa adott jogot, felhatalmazást arra, hogy az emberek nevében, érdekükben így döntsenek. Az emberek gyakran keresik fel őket hasonló kérésekkel, panaszokkal. Közhatalmi jogosítványokra, jól tudják, nem hatalmazták fel őket, de éles kritikát elvárnak tőlük, amit meg is tettek.--- A MAGYAR HÍRLAP-ban megjelent, a kiskesti tanácselnökhöz írt ultimátumszerű levél kapcsán PETŐ Iván elhatárolta magát szervezete nevében, KIS János pedig egy levélben megkövette a sértett tanácselnököt. A riporter PETŐ Ivántól azt kérdezte, miért érezték fontosnak, hogy olyan gyorsan elhatárolják magukat a levélről. PETŐ szerint egy konszolidált társadalomban és politikai életben az ilyenfajta követeléseknek nincs helyük, más eszközöket képzelnek el a hasonló problémák kezelésére. Nem értenek egyet sem tartalmával, sem stílusával. PETŐ szerint mentségül szolgál, hogy az átlagosnál is rosszabb helyen, Kiskesten történt a felszólítás, s a tanácselnök sem értette meg az idők szavát érzékeny reakciójával.---)

(folytatás a következő oldalon)

(168 óra)

- (Az SzDSz földeratívan szervezkedik, a helyi szervezeteknek nem kell kikérni a magasabb pártszervek véleményét. Ezért minden ilyenm vagy hasonló esetben félreértést elkerülendő le kell szögezni hogy ez egy helyi SzDSz szervezet véleménye, akciója. - Egyébként az ügyvel kapcsolatban az véleménye, hogy többpártrendszerben egyetlen pártnak sincs joga ahhoz, hogy határidős ultimátumokat adjon bármilyen helyi önkormányzati szervnek. --A levél követeléseinek egy része elfogadható, egy része nem. -- Az egész ügynek az SzDSz-ben nem lesz következménye. --)

- Párthatározatok, amelyekről a pártelnöknek nincs tudomása. Körlevél főtitkár-helyettesi aláírással, amellyel senki nem ért egyet. Nyilatkozat, amelyik ellentmond a nyilvánosan vállalt programnak. Legujabban pedig közönséges verekedés. Néhány hír a Kisgazdapárt környékéről. Ezeket már cáfolták, aztán cáfolták a cáfolatot, már felháborodtak azon, hogy az ujságok közreadták őket. Majd pedig maga a párt adott közre hasonló tartalmu hireket. Hogy mi igaz a kormánykoalíción belüli vitákról, egyes kormánytagok cseréjéről, a belső ellentmondásokról, azt nem lehet pontosan tudni. Ami viszont tény, függetlennek mondott szakértői bizottság alakult a Kisgazdapárt politikai bizottságának határozata nyomán, hogy megvizsgálja az eddig keletkezett összes zavaros ügyet. Az öt tagu testület szándéka szerint feltárja majd a valódi tényeket, tárgyal személyi kérdésekről és az eredményről beszámol a pártnak. Ez az elhatározás azután született meg, miután napvilágot látott a sümegi kisgazda hajnalán SZABÓ László főtitkár helyettes egy számla kifizetése körül bonyoldalmat követően ököllel leütötte TAVASZI Lajos pártigazgató helyettest. Neumann Gábor megkereste az érintetteket.

- (Már reggelire indulva Szabó László kötözködött és azt követelte, hogy Tavaszi fizesse ki a számlát mert ő a pénzügyminiszter. Erre ő közölte, nála nincs annyi pénz. Ekkor Cseh Sándor is - (hogy ki a Cseh arról nincs szó) azt követelte, hogy ő, Tavaszi fizessen. Tavaszi Lajos valóban a párt gazdasági ügyeinek felelőse, de nem volt nála egyrészt elég pénz, másrészt nem volt szó soha arról, hogy ő neki kell fizetni. Bár végeredményben mindegy volt, hogy ki fizeti ki a számlát, hisz a párt pénzéről volt szó. - De ezen összeszó-lalkoztak. Tavaszi leindult a lépcsőn mikor észrevette, hogy Szabó László közvetlenül mögötte megy - majd néhány másodperc után kapott nyilvánvalóan hátulról egy ütést és elvesztette eszméletét. Elvitté

(168 óra)

a veszprémi kórházba. Szabóék azt állítják, hogy Tavaszi lesett a lépcsőről és ott ütötte be a fejét. - Szerinte fizikailag kizárt dolog. Azért, hogy védje a pártot, ezért védte Szabó Lászlót és a többieket is.

Szabó László a beszélgetés elején leszögezi, senkit nembántott, senkit nem ütött le, se Tavaszit, se másokat. Nem érti, miért állítja be Tavaszi a balesetet úgy, mintha ő, Szabó bántotta volna őt. Szabó szerint Tavaszi már reggel is eléggé illuminált állapotban volt az este elfogyasztott alkohol hatására és egyszerűen elesett. Szabó vizsgálatot fog kérni maga ellen. - Egyébként is, a kórházi láttelep se mutatott olyan sérülést, amely ütéstől származhatott volna. De motívum sincs. Az a bizonyos számla dolog, az sem igaz, hiszen a számlát Cseh Sándor fizette ki, senki se kérte vagy várta el Tavaszitól, hogy ő fizessen.

Tavaszi továbbra is állítja, hogy Szabó őt leütötte. Egyszerűen azért, mert ilyet nem lehet esni!)

(folytatás a következő oldalon)

(168 ÓRA)

(--- A gyanúba keveredett pártfőtitkár-helyettes, SZABÓ László elmeséli a részleteket, amelyeket ő látott. Állítása szerint TAVASZI Lajos egy kicsit többet ivott, mint kellett volna.--- TAVASZI azt meséli, hogy a múlt szerdán vizsgálatot készítettek koponyájáról a Tétényi úti kórházban, ahol megállapították, hogy egy 4x4 cm-es vérömleny keletkezett, majd további vizsgálatait meséli el, hogy nem történt-e a koponyán belüli sérülés. Mielőtt koponyaműtétre vitték, megírta levelét NAGY Ferencnek, ha netalán meghalna, az igazságot megtudják, tehát hgy leütötték. Aznap tisztázódott, hogy nem kell műtétet végrehajtani rajta.--- SZABÓ László, a gyanúba keveredett pártfőtitkár-helyettes elmondása szerint olyan jelentést kaptak abból a kerületből, ahol TAVASZI lakik, hogy garázda módon viselkedett, valakit megvert, agresszív módon viselkedett. Itt jöttek rá, hogy nem is párttag, abban az alapszervezetben nem tag. Tervezik, hogy kihallgatják TAVASZI-t a történetekről.---)

-

Kinek a gyárát, kinek a házát, kinek az üzletét, kinek a földjét vette el; államosította, sjaátította ki, vagy fondorlatos módon egyszerűen csak felezte meg az elmúlt négy és fél évtizedben a hatalom. És most, hogy búcsúzkodunk az eddigi rezsimtől, a volt tulajdonosok úgy vélik, nemcsak erkölcsi, anyagi igazságot is szolgáltat majd nekik a kialakuló magyar jogállam. A nemrég felállított Kárpótlási Hivatal a politikai üldözötteknek, a kormánykoalícióban részt vevő pártok legújabbban elfogadott programja pedig az 1947-ben létezett kisparaszti földtulajdonosoknak ad valamilyen módon kártérítést. De egyre hangosabban követelik az igazságtalanul elvett házakat és üzleteket a polgárok, és mint azt egy újsághirdetésből megtudtuk, követelik hajdani nyaralóikat, Balaton-parti telkeiket azok, akiket a pártüdülők létrehozásának érdekében, az 50-es, 60-es, 60-as években fosztottak meg tulajdonuktól. Kereszti Gábor kollega hét hétfőjén elment a budapesti XVI-os számú Ügyvédi Munkaközösségbe, ahol a balatonaligai pártüdülőhöz tartozó telkek, villák egykori tulajdonosai és örökösei gyültek össze Dr.Máthé Levente ügyvéd felhívása nyomán.

(---Dr.MÁTHÉ Levente szerint aligát az különbözteti meg a többi, hasonló önkényes kisajátítástól, hogy pártcélokra kobozták el az ingatlanokat. Ezt a telepet ezért kell úgy, ahogy van, visszaadni a jogos tulajdonosoknak.--- Pénzügyi kártalanításra számít a 106 korábbi tulajdonos,

(168 ÓRA)

mivel a mai gazdasági és jogi helyzet nem teszi lehetővé a másfajta elintézését.--- Később az ügyvéd elmeséli, hogy jutott arra az elhatározásra, hogy felkarolja a terület sértettjeinek ügyét. Az ügyvéd ugyanis szintén kárvallottja a pártkisajátításnak.--- Később a volt tulajdonosok közül párok az egységes kártalanítás mellett kardoskodnak, anyagi jóvátétellel. Mindannyian tisztában vannak azzal, hogy vagyonukat vissza nem kaphatják.---A Minisztertanács Elnöki Hivatalához fordulnak, hogy az ingatlanok eredeti jogutódjai kártérítésben részülhessenek.---)

-

A stúdióban a felelős szerkesztő, Mester Ákos a telefonokkal:

- Nem lesz sok öröme benne, mert hárman is azt kérdezik, hogy a másorvezető a bűnözőket védi, vagy pedig a rendőrséget?
- Hát én elsősorban a hallgatókat védeném legszívesebben, Magamat, ill. az állampolgárokat a bűnözőktől, de az esetleges rendőri túlkapásoktól is.
- Ez még ugyanez a témához; azt jegyzi meg valaki, hogy az első interjú, az érthetetlen volt, kéri, hogy inkább valaki olvassa el a szöveget.--- Kispestről telefonált valaki, aki nem kívánja magát megnevezni. Azt mondja, hogy legközelebb nem szavaznak majd az SZDSZ-re, mert az SZDSZ nem támogatja az öregeket. Az illető úgy gondolja, hogy sok nyugdíjas üzenetét tolmácsolja ezzel. - Aztán valaki szintén azt kéri, ne mondjuk a nevét: a bűnüldözésben minden demokratikus országban igenis elfogadott a lehallgatás. -
- Bocsanat, én is olvastam ezt. Nem azt mondja ez a hallgató, hogy a lehallgatás maga, az elfogadott, hanem azt, hogy a lehallgatást bizonyos demokratikus szabályok mellett szabad csak alkalmazni, - ez az elfogadott
- Az illető, aki telefonált, egy bűnügyi nyomozó volt, a pártállam távolította el, mert külföldi kapcsolatai voltak. - Eddig ennyi telefont tudtunk letenni.

Híreink:

(folytatás a következő oldalon)

(168 óra)

- Öt óra, Hirek.

A stúdióban Zentai Péter.

A Nemzetközi Valutalap többé kevésbé elégedett a magyar gazdasággal és áldását adja újabb 40 millió dolláros kölcsön folyósítására.--(ism)

Brüsszelben bejelentették, hogy a Közös Piac idei költségvetéséből több mint 1 milliárd dolláros közvetlen támogatásban részesítik a középkelet-európai országokat. -- (ism) --

Azonnali tárgyalások kezdődnek a Jelcin vezette orosz föderáció és a balti köztársaságok között. Megállapodtak, hogy 6-8 héten belül kidolgoznak egy megállapodást, amely alapvetően más jellegű teszi a kapcsolatokat Oroszország és a három balti állam között. Nyilvánvaló, hogy azt a megállapodást majdan magának a szovjet parlamentnek is jóvá kell hagynia.

Zsidók sírgyalázása az NSZK-ban. Baden-Württembergben, Stuttgart közelében ismeretlen személyek feldúltak 80 sírt. A sírkövekre horogkereszteket rajzoltak. ---

Tel. Avivban bomba robbant a zsúfolt tengerparton. 17 ember megsebesült. ---

időjárás -

- Van egy szervezet, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége malynek vagyonát, épületeinek kezelési jogát ismét államosítja. A szervezet tagjainak korábban adott kitüntetések, a Szocialista Hazáért Érdemrendet illetve a Magyar Partizán Emlékérmét alapító jogszabályt már hatálytalanították. Az 1945 előtti tevékenységért a pártállam által nyújtott kedvezményeket már visszavonták. Sokakban megfogalmazódik azonban a kérdés, nem kellett volna-e disztigválni? Különbséget tenni azok között, akik az ugynevezett forradalmi kommunista mozgalomban való részvételnek és azok között, akik a háboru alatti és előtti politikai álláspontjuknak, a fasizmus és a hitleri megszállás elleni aktiv küzdelemnek köszönhetően kapták az előjogoka

(168 óra)

Dr. SÁRKÖZI Sándor alelnök véleményét Orosz József tudakolta:

-Hány tagja van a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének?
.... lehet-e következtetni arra, hogy valóban a 2.világháboru alatt és azt megelőzően ennyi ellenálló volt Magyarországon?

- A szövetség létszáma 8000 fölött van. És azt kell hozzátegyem, hogy emelkedik ez a létszám. A 2.világháboru előtt és alatt sajnos a magyar ellenállási mozgalom nem volt nagylétszámú mozgalom. Összekapcsolva az illegálisan működő politikai és fegyveres ellenállókat és az újjáalakíthatóságokat, úgy mondhatnám Magyarország területén a 2.világháboru végén kb. 40-50.000 ember ténykedett az ellenállási mozgalom körül.

- Ön azt mondta, hogy emelkedik a szövetség tagjainak száma mostanában. Jönnek azok az emberek, akik most úgy gondolják, hogy annak idején ellenállók voltak? Noha ennél a szövetségnél mégis köztudott volt, hogy olyan taglétszámot produkált, ami mindig is gyanús volt, hogy ennyi ellenálló lett volna Magyarországon.

- (nem fiatalemberekről van szó, az átlagéletkor közelít a 70 évhez. Kezdetből fogva zártkörű társaság volt. E lyben fel kellett volna venniök a munkaszolgálatosokat, deportáltakat is, azokat se vette fel a szövetség. Most ezeket is fölveszik a tagok sorába. -)

- Ha úgy teszi fel a kérdést, hogy hát ez a szövetség bizonyára kedvelt szervezete volt a mostanában ahogy mondják, a pártállamnak, akkor azt kell mondanom, hogy sajnos ez nem így van. A szövetség tagjai, hiven a szemléletükhöz, ugyancsak bátran elmondták a véleményüket, amely nem mindig egyezett a vezetésnek és nem mindig tetszett a vezetésnek. És ezért ez a szövetség az 56 utáni években sem volt kedvelt szervezete az államvezetésnek és nem kapt ameg a megfelelő támogatást és elismerést, amit kellett volna.

- Azért ennek ellent kell, hogy mondjak, hiszen önök nemcsak, hogy kitüntetések kaptak, kifejezetten olyan kitüntetések, amelyeket az ellenállók és antifasiszták formájára szabtak, hogy idézzem, a Szocialista Hazáért érdemérmeket pl. megkaphatták, tehát nemcsak, hogy kitüntetést kaptak, nemcsak, hogy nyugdíj pótlékot kaptak, 1200-2000 forintot, hanem az MSZMP alkalmas pillanatban úgy gondolván, hogy egyik leghűségesebb csatlósa az Ellenállók és Antifasiszták Szövetség, tavaly tavaly végén, nyár elején oda ültette maga mellé a kerekasztal tárgyalások kezdetekor, majd önök mind végig az ellenzék támadásainak keresztútjában úgy vélekedtek, hogy kiszolgálták a párt-

(168 óra)

államot, de az MSZMP-t mindenféle képpen. Amit valamiféle képpen honorált a rezsim, aztán NÉMETH Miklós az átmenet kormánya eltörölte ezeket a kitüntetések. Hát ezért nem értem, ez ellentmond annak, amit Ön mond.

- Pedig hát ez a valóság. Kitüntetésekben csak nagyon kevesen részesültek. A szövetség tagjainak a zöme nem rendelkezik olyan kitüntetéssel, amely után valamilyen kedvezmény is járt volna. És éppen azért, a Németh Miklós kormánynak a rendelete, amely megszüntette pl. a Szabadság Érdemrend hatályát, amely elsősorban a polgári ellenállásban résztvett tagokra vonatkozik, ez egyszerűen érthetetlen volt számunkra és az Alkotmánybírósághoz fordultunk jogorvoslatért. De miközben mi a polgári ellenállásban résztvettük föl akarjuk venni a szövetség sorába, dehát a polgári ellenállásban most már persze benne van Bajcsy Zsilinszky, a Szent-Györgyi Albert csoportja, stb. számtalan ember. Most mikor ezeket vissza akarjuk venni, akkor nem tudjuk nekik megadni azt az érdemet, amit meg kellett volna nekik kapniuk, hogyha a Németh Miklós kormánya nem helyezi hatályon kívül ezt a bizonyos kitüntetést.

- Hogyan értékeli azokat a tényeket, hogy pl. Dimitrovot Bulgáriában kitették a mauzoleumból és elhamvasztják? Vagy pl. egy héttel ezelőtt Berlinben volt egy koncert, ahol bemutattak egy rövid dokumentum filmet a 2. világháborúról, ahol sok sok katona látszott az eredeti dokumentum fölvételeken, amerikai csapatok, ejtőernyősök, franciák sebesült német katonák, a Wehrmacht tisztjei, a lerombolt Németország és a porig bombázott Drezda és Berlin és egyszerűen kimaradtak, több mint meghökkentő volt számomra, egyszerűen kimaradtak a szovjet katonák, akik ott voltak és itt voltak a keleteurópai régióban... nem tették bele a montázsba az ellenállókat, akik azért voltak az akkori Németországban. Tehát 45 évvel a világháború után érdem egyáltalán antifasisztának és ellenállónak lenni, vagy jobb ezt elhallgatni?

- Az, hogy ebben a koncertben miért nemszerepeltek a szovjet katonák azt én nem tudom megmondani. Nem láttam. Ha kihagyták, akkor ez történelem hamisítás. Ami az ellenállók megbecsülését illeti, Nyugateurópában az egész világon az messzebbmenően sokkal jobb, mint itt nálunk Magyarországon. ... az itt lévő anyagokból, hogyakár Franciaországban, Angliában az ellenállókat erkölcsileg, Angliában is, Amerikában is hogyan becsülik meg és milyen anyagi elismerést és támogatást kapnak kitüntetések után, akkor az összehasonlítás bizony nagyon messzemően a javukra dőlne el. Na most azt, amit a

(168 óra)

NÉMETH-kormány csinált, azt én nem tudom szavakbanugy elítélni itt a rádió előtt, ahogy legszívsebben tenném. Mert a Németh-kormány nem tudom milyen oknál fogva, biztos jó pontot akart szerezni, olyan jogokat vett el ezektől az emberektől, amelyeket ezek megérdemeltek.

Bizonyos kitüntetések hatályát megszüntették. Ezeknek az embereknek a zöme nagyon nehéz körülmények között él és bizony nagyon sokan segélyre szorulnak és a szövetség segélyez és nagyon sok ember temetéséről nekünk kell gondoskodni, mert arra sincsen pénzük.

- Amikor azt mondta, hogy sz övetségük megpróbál egyfajta érdekvédelme is ellátni, akkor én egyből arra gondoltam, hogy miközben a parlament elé kerülnek rövidesen a kormányzó pártok által kidolgozott törvényjavaslatok a rehabilitációról, az 56-os elítéltek, életben maradtak katonák kártérítéséről stb.stb. ebből a hullámból egyszerűen kimaradt az ellenállók és az antifasiszták, akik még életben vannak.

- Jelen pillanatban megint azt mondom, nemcsak érzésem, hanem meggyőződése, szüksége van ennek a kormánynak erre a szervezetre, mert ezt a történelmi mutat, amit ezek a tagok képviselnek, ez a kormány egyszerűen nem teheti meg nem történetté. Erkölcsi elégtétel szempontjából fordulunk is az Antall-kormányhoz. Én kértem egy találkozást a miniszterelnök urral. Egy írásbeli tájékoztatást is a napokban küldünk a szá mára, hogy ezeket a dolgokat rendbe tudjuk hozni, a mulasztásokat tudjuk pótolni és érdeme szerint az ellenállási mozgalom tagjai megkapják mind erkölcsi mind anyagi vonatkozásban azt, amit ténylegesen megérdemelnek.

- Csak a tények rögzítése végett, mintegy ismétlésként mondom tehát, voltak azok, akik ellenállóként, partizánként, a magyarországi kommunizmus, szocializmus megteremtéséért harcoltak, mindenki ellen, akik ezt akadályozták. Velük ma nem kíván szolidaritást vállalni a magyar köztársaság népe. De voltak, akik a nemzeti függetlenségért és a fasizmus ellen, a diktatura ellen, a demokráciáért küzdöttek. Velük ma is együtt kellene éreznünk, tetteiket ma is el kellene ismerjük, még akkor is, ha céljaikat mások misztifikálták és bemocsokolták és ha érdekeiket az elmúlt évtizedekben rosszul képviselték. Ha nem így tennénk, akarva akaratlanul hozzájárulnánk a fasizmus elleni harc lejáratásához és ez minden bizonnyal ártana az új magyar demokrácia nemzetközi tekintélyének is.

(168 óra)

- Egy lezártnak hitt ügy kelt életre a hét elején dr.GYÖRGYI Kálmán legfőbb ügyész nyilatkozatának nyomán. Újólaj nyomozást, illetve vádemelést rendelt el az emlékezetes lehallgatási botrány és VÉGVÁRI József őrnagy ügyében a főügyész, mert mint mondta, a korábban kiszabott ugynevezett ügyészségi megrovás ebben az esetben az ő jogi meggyőződése szerint nem elegendő. Hiszen az ügy nagy jelentőségű és bonyolult és így büntetőjogilag nem lehetséges egyszerű közönségi ügyészségi megrovással igazságot szolgáltatni. A főügyész lépése mögött mindenki azonnal napi politikai illetve pártérdekeket gyanított. Miért csinálja ezt vele a frissen kinevezett Györgyi Kálmán, az MDF érdekében, amelyik kihasznál ilyen módon egy darabot az SzDSZ és a Fidesz hajdani sikeréből? Az MSZP ellen, amelyik párt parlamenti képviselői gyanuba keverhetők? Az újjászerveződő biztonsági szolgálatot szeretné megnyugtatni? Vagy más közönséges földi halandó által elképzelhetetlen hátsó érdekek szolgálatában? Vagy egyszerűen csak a szakmai tisztesség diktálja a lépést? Halljuk hogyan vélekedik maga az érintett dr. Györgyi Kálmán. A legfőbb ügyészt Nej György kérdezi.

(folytatás a következő oldalon)

(168 ÓRA)

- Miért helyezte hatályon kívül a februári határozatot? Miért kellett fölmelegítenie ezt az ügyet?

- GYÖRGYI) Szerintem az igazságszolgáltatás, az a bíróságoknak a feladata, és itt az ügyészség olyan szerepet vállalt magára, ami - az én elképzelésem szerinti jogállamban - a bíróság feladata.

- Ez a jogi révelés, dehát ez az ügy egy percig sem volt csupán jogi, ez mindvégig politikai volt, politikaiként indult és politikai ügy a mai napig is, hiszen az ellenzéki pártoktól kezdve, a közleményig, a különböző politikai erők nap mind nap megítélik az ön intézkedését és azt mondják, hogy a politikai viták középpontjába került ezzel az intézkedésével. Akkor egy politikai kompromisszum érződött a lezárt, a februári lezárt ügyben. Arról volt szó, hogy ugyan elismerték az állampárt lebontásában végzett szerepét VÉGVÁRI úrnak, és éppen ezért - bár törvénytelen eszközök alkalmazását megállapították -, mégis, csak megrovást kapott. Ugyanakkor mindvégig a levegőben volt, hogy a legfőbb politikai vezetők, akik tudtak mindarról, amit ő leleplezett, azok megúszták az eljárást. Ezekkel az emberekkel mi lesz?

- Az, hogy az ügy ilyen politikai indulatokat vált ki, azt el tudtam képzelni, de arra gondolok, hogy ennek az egész ügynek mégis a tételes jog keretei között kell egy korrekt megoldást találni. Én azokat a határozatokat ... elő, az említett módon, amelyekről az imént említés történt, - tehát egyrészt a VÉGVÁRI úr, másrészt pedig a HORVÁTH és PALLAGI urakkal szemben hozott határozatok és velük szemben az eljárás folytatására adtam utasítást.

- Másokról nincs szó? Tehát mindazokról, akik korábban is szóba kerültek? Például a volt miniszterelnökről?

- Az én rendelkezésemre álló adatok szerint nem merült fel adat arra nézve, hogy pld. a volt miniszterelnök ezzel az ügygel kapcsolatban a Büntető Törvénykönyvbe ütköző magatartást követett volna el.

- Mi a vélekedése azokról a nyilatkozatokról, amelyek az elmúlt napokban láttak napvilágot? Tehát hogy mi mindenre alkalmas ennek az ügynek az újbóli megindítása. Alkalmas arra pld., hogy megossza az ellenzéket; vagy hogy - miután az MDF anno kimaradt ennek a sikerélménynek a jótékony hatásából, így most pótlólag jusson a legerősebb kormányzó párt a sikerélményhez; vagy hogy módot kíván nyújtani egy önbizalmát veszített szolgálat megerősítéséhez?

- Ezeket a különféle spekulációkat, ezeket igazából én őszinte csodálat-

(168 ÓRA)

tal olvastam, mert az én eljárásomban engem csak és kizárólag az említett jogi megfontolások motiváltak. Én úgy gondolom, hogy nekem a Magyar Köztársaságnak az Alkotmányát, azt kell megtartanom és megtartatnom, és abban egyebek között az is áll, hogy az igazságszolgáltatás a bíróságnak a dolga. Azt hiszem, ezt más is elhiheti, hogy ez egy számottevő szempont. És az az érzésem, hogy egy ügyet, amely ennyire bonyolult jogilag, - és ezt mint büntetőjogász hadd mondjam -, hogy ennek a jogi megítélése mind a VÉGVÁRI őrnagy úr ügye, mind pedig a Belügyminisztérium volt vezető tisztségviselőinek az ügye, - HORVÁTH és PALLAGI uraknak az ügye. Jogilag rendkívül bonyolult, ennek egy megrovással való lezárása bennem bizonyos értelemben azt a képzetet váltja ki, hogy ez azért nem került a bíróság elé, mert nem volt meg az a szándék, hogy ez az ügy a bíróság elé kerüljön.

- Valójában ön most nem mondott mást, és nem mondott kevesebbet, mint azt, hogy meglehetősen, sőt, túlzottan is enyhének tartja a megrovás nevű intézkedést. Ez azért furcsa, mert hiszen a tények megállapítását korábban az ügyészség, ugyan nem bírósági eljárás alapján, hanem a nyomozási szakaszban, de jól állapította meg. Tehát önnek elsősorban nem az ügy jogi megítélésével van gondja, hanem az ebből levont következtetéssel, a büntetéskiszabással van gondja.

- Én azt hiszem, hogy ön olyan feltételezésekkel él, amelyeket én nem szeretnék a magamévá tenni, a következők miatt. Ezeket a bűncselekményeket a törvény öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyeget. A bűncselekmény megvalósulásának egyik feltétele az, hogy a tényállás, az létrejöjjön. Tehát ahogyan a jogászok mondják, a cselekmény a tényállást kimerítse. Ezen kívül a tipikus esetre a törvény ismer olyan okokat, amelyeket büntethetőséget kizáró oknak nevezhetünk, - ezek részben a cselekmény jogellenességére, részben pedig a bűnösségére vonatkoznak. Ezeknek a körülményeknek a fennforgása az, amelyeknek a vizsgálatára, az én elképzelésem szerint, csak a bíróság előtti eljárás alkalmas.

- Miért gondolta, hogy önnek ez most a legfontosabb tennivalója? Körülbelül egy hónapja nevezték ki legfőbb ügyésszé.

- Egyáltalán nem tekintettem ezt a legfontosabbnak. Ezt egy olyan ügynek tekintettem, aminek a jó, korrekt jogi megoldása, az eddig nem történt meg.

- Várható-e még a közeljövőben, hogy ön elővesz újabb ügyeket; olyan ügyeket, amelyeknek a lezárása ön szerint nem megnyugtató?

(168 ÓRA)

- (GYÖRGYI) Erre nézve, ne gondolja, hogy én valami programmal rendelkezem. Nekem nincsen olyan politikai megrendelése, hogy mit kell csinálnom. Ha ilyen lett volna, eszem ágában sem lett volna ezt a tisztséget betöltnem. Számomra nagy öröm és megnyugvás volt, hogy a legfőbb ügyészi tisztre való fölkérésemet semmiféle politikai megkörményezés nem kísérte, és addig leszek legfőbb ügyész, amíg ez az állapot így marad. ABban a pillanatban, hogyha politikai befolyást kívánnak érvényesíteni velem szemben, akkor én ezt nem fogom csinálni, mert ezt egy kifejezetten jogi munkakörnek tekintem, főladatomnak a törvényességnek a védelmét, azt tekintem, az ország törvényeinek és rendeleteinek a megtartását és törekszem arra, hogy egy olyan büntető eljárás kialakításában közreműködjek, amely a legjobban megfelel a jogállamról kialakított elképzeléseimnek. És aki számára az nem belátható, vagy nem hihető, hát azt sajnálom.

-

Újabb monopólium szűnt meg Magyarországon, méghozzá az államnak, a pénzügyi kormányzatnak azon előjoga, hogy egyes egyedül ő hozhat létre úgynevezett fogadóirodákat. A héten megnyílt egy korlátozott felelősségi társaság néhány üzlete, melyben bukmékerek várják a vállalkozó kedvű és a könnyű pénzt kedvelő, kockáztatni is hajlandó delikvenszeket. - Szilágyi János is ellátogatott az egyik irodába és TÓTH Gábor cégvezetővel beszélgetett.

(--- A fogadótípusokról beszél a vezető, kinek milyen esélye lehet a fogadásoknál. A Standard Kft. több helyen nyitott fogadási irodát, az Express Irodákban lehet fogadni. --- A cég megszerezte a jogosítványt az emberek játékos kedvére apellálva hisznek a sikerben.--- Ismerteti a különféle fogadási lehetőségeket.---)

-

A Stúdióban a felelős szerkesztő, Mester Ákos:

- Nagy Gábor telefonált, és azt jegyzi meg, hogy a lakosság az elmúlt idők kiskirályai ügyének feltárásaira kíváncsi, nem pedig olyan csip-csup ügyekre, mint az a riport, amely a kisközgazdasági párt vezetőinek verekedéséről szó. - Ugyanehhez a témához szól hozzá egy másik hallgató, aki azt

(168 ÓRA)

mondja, hogy eddig a 168 ÓRA mindig olyan műsort sugárzott, amit élvezet volt hallgatni, de ez a tyúkper borzasztó! A műsor ezzel lejárhatja magát. --- Az a kérdésünk: ezzel a műsor járhatja le magát?--- Dr.Somogyi Sándorné: Az SZDSZ-es levél minősíti önmagát. FEnyvesi úr sokat tett a kerületért, ő egy rendes ember, nem szabad elítélni azért, mert a régi rendszerben is benne volt. - Csányi Antalné nem ért egyet az SZDSZ képviselőjével, ne bicikliző-helyet csináljanak csak, hanem a nyugdíjasoknak pihenőhelyet. ~ Valaki, ugyancsak Kispestről: a kiskirályok semmivel sem különbek, mint régi pártszervezetük, az SZDSZ kisajátítja a kiscestiek véleményét, holott a kiscestiek nem állnak mellettük. - Lévai Levente, az SZDSZ kiscesti szóvivője is telefonált, elhatárolódnak KŐHALMI István nyilatkozatától, senki nem kérte fel nyilatkozatra, felháborítónak tartják, hogy mindig az egész szervezet nevében nyilatkozik. Teljesen elhatárolja magát az ügyvivői testület KŐHALMI István nyilatkozatától. -

Kedves hallgatóink, ezzel a 168 ÓRA mai adásának végére értünk.

- ooo -

KOSSUTH _ adó

ESTI KRÓNIKA

18,30 h

- A mikrofonnál: Mika György.
- Tartalomjegyzék: ---

Magyarország újabb 40 millió dollárt hívhat le a Valutaalap márciusban jóváhagyott készenléti hiteléből. Kiküldött tudósítónk, Martin Kovács Miklós jelenti New Yorkból:

- A Nemzetközi Valutaalap ügyvezetősége megállapította, hogy Magyarország eleget tett a készenléti hitelszerződésben foglalt feltételeknek, és javasolta a magyar komránynak, hogy folytassa kemény egyensúlypolitikáját. A testület ugyanakkor azt is szorgalmazta, hogy a magyar kormány minél előbb dolgozza ki középtávú gazdasági koncepcióját, amelyet, ha megfelel az IMF elvárásainak, esetleg középtávú hitelekkel támogatnának. A márciusban megkötött 206 millió készenléti hitelkeretből ezúttal újabb 40 millió dollár lehívása vált lehetővé. PÉTERFALVY Pál, aki Magyarországot képviseli az IMF-ben, elmondta a Magyar Rádióknak, hogy az ügyvezetőség ülésén részt vevő 22 szakember közül 17-en szólaltak fel, tehát nagy volt az rédeklődés. Összességében úgy ítélték meg, hogy a magyar gazdaság helyzete vegyes képet mutat. Kedvező például, hogy a nemzetközi fizetési mérleg jól alakul, viszont kedvezőtlen, hogy a gazdaság stagnál és a tervezettnél nagyobb mértékű az infláció.

A jelek szerint tehát a valutaalap elégedett a korábbi és az új magyar kormány eddig tapasztalt intézkedéseivel. Elhangzott azonban, hogy az IMF elvárja egy részletes középtávú gazdasági koncepció kidolgozását. Erről kérdeztük BOTOS Katalint, a Pénzügyminisztérium politikai államtitkárát:

- (BOTOS) A kormány programja, az a kormány politikai és gazdasági filozófiáját volt hivatva tükrözni. Akkor mi arra vállaltunk ígéretet, hogy száz napon belül a helyzet alapos elemzése alapján, és a szükséges előkészítő munkák elindítása alapján, egy részletes kormányprogramot dolgozunk ki. Ez folyamatban van. Azt mondhatom, hogy a folyó munkák azt az óriási munkát vállalták betölteni, amit az úr hagyott, amely ez az úgynevezett jogi infrastruktúra hiánya, amely egy működő piacgazdaság-

(Esti Krónika)

hoz kell, ezt már számtalan esetben elmondtuk és ismételtük, hogy az államháztartási törvény, a banktörvény, a jegybank-törvény, a külföldi befektetésekkel foglalkozó törvény újragondolása és még számos más, ilyen nagy horderejű törvény, - ezeknek a munkálatai megfeszített ütemben folynak. Amikor ezeknek az eredményeit letesszük, elmondjuk, hogy mi tette ezeket szükségessé és milyen eredményeket várunk tőlük, ez lesz a kormányprogram.

-

Az eddig elhangzottakból is kiderült, hogy a valutaalap csak igen kemény mérlegelés, sőt, követelménytámasztás után hagyja jóvá a hiteletet. Hogy ebben a folyamatban milyen alapelvek vezérlik, azt HÁRSHEGYI Frigyes, a MNB elnökhelyettese mondja el:

- (HÁRSHEGYI) Az IMF-et nem a politika, hanem a gazdaságpolitika érdekli, egy ország mindenkori kormányával erről tárgyal, legyen az szocialista, vagy nem szocialista. Tehát ez nem játszik szerepet. Na most, hogy mit lehet tőlük követelni? Az IMF arra van, arra hozták létre, hogy fizetési mérlegkorrekcióra, vagyis egyensúlyra, javító korrekcióra nyújtson hitelt egy országnak, egy ország gazdaságának. Ebből következően, hogy olyan gazdasági intézkedéseket vár el, amelyek ezt a kurzust elérik, vagy ennek az irányába haladnak. Na most, az IMF soha nem kényszerít rá egyes kormányokra, - nem is tud, mert kettőn áll a vásár - bizonyos gazdaságpolitikai intézkedéseket, hanem az egyeztetés során egy intézkedéscsomagot ad, amelyből a kormány választ és dönt. Hát egy biztos, hogyha gazdasági korrekcióra kell hogy sor kerüljön, és a külső fizetési helyzetet egyensúlyba kell hozni, ez nyilvánvakó egy országban sem, és egy kormány részéről sem mehet véraldozatok nélkül. Tehát egy IMF-... előfeltétele, ha úgy tetszik, mindenképpen kemény intézkedések, így, vagy úgy.

-

És még mindig egy hazánkat is érintő téma, bár a főszereplő ezúttal a Közös Piac. Az európai gazdasági közösségeknek, a tervek szerint, idén jelentősen növelik a költségvetését, mivel Kelet-Európa segítségére szorul. - Baracs Dénes, az MTI tudósítója jelenti Brüsszelből:

(Esti Krónika)

- 52,4 milliárd Ecut, azaz több mint 60 milliárd dollárt tesz ki az Európai Közösség jövő évi költségvetése. Erről tegnap este egyeztek meg a tizenkét tagállam illetékes miniszterei brüsszeli ülésükön. Ez több mint 12 %-os növekedést jelent az ideihez képest. A 80-as években még nem volt példa ilyen ugrásra. Igaz, ez még csak az első tervezet, még a tagállamokban közvetlenül választott Európa Parlament is meg fogja vitatni az előirányzatokat. A költségvetés is tükrözi, hogy az Európai Közösség Kelet-Európa felé tekint. A térség támogatására a közösségi javaslattevő, döntéselőkészítő szerve, a bizottság, 838 millió Ecut-t javasolt jövőre, azaz mintegy egymilliárd dollárt. Ezt az összeget, amelyben szerepel a Magyarország támogatására a Fahr-program keretében biztosított keret is, jóváhagyták. Ugyanakkor csökkentették a Dél-Amerikának és Ázsiának szóló, borítékokba csúsztatott summát, de a környezetvédelmi budgetet is lefaragták. Mi több, a közösség saját apparátusának növelésére is csak szűkmarkúan adtak a miniszterek. A bizottság 235 új funkcionárius felvételére kért keretet, és csak 50-re kapott pénzügyi keretet. Ebben persze van némi ellentmondás. Az új posztok egy részére éppen a Középkelet-Európában jelentkező új feladatok teljesítésére van szükség.

-

Továbbra is pénzügyi témával foglalkozunk. Feltehetően előbb-utóbb, de inkább előbb, eljön majd az az idő, amikor a szovjetek is rászorulnak a nemzetközi pénzügyi intézmények segítségére. - A Szovjetunió szeretné elmélyíteni kapcsolatait a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel.---

A litván parlament elnöke meglepő kijelentést tett. Azt nevezetesen, hogy köztársaságának már nem feltétlenül szükséges tárgyalnia a központi szovjet vezetéssel. Nyilvánvalóan arról van szó, hogy a három balti köztársaság és az Oroszországi Föderáció egymásra találhat a függetlenségi törekvések megvalósításában. - Barát Józsefet hallják Moszkvából:

- M.Gorbacsovot ezen a hétfvégén kemény kihívás elé állította a Baltikum és Örményország is. A három balti köztársaság elnökei, akik az ún. Balti Tanács keretében tegnap Jelcin, oroszországi elnökkel találkoztak, ki nyilvánították, hogy nem kívánnak részt venni az új szövetségi szerződés kidolgozásában. Sőt, a Kremllel folytatott tárgyalásokat is attól te-

(Esti Krónika)

szik függővé, hogy Moszkva hajlandó-e érvénytelennek tekinteni azokat a dokumentumokat, melyek alapján a három balti köztársaságot 1940-ben a Szovjetunióhoz csatolták. Ha Gorbacsov ebbe belemegy, akkor olyan államokkal kell tárgyalnia, melyek jogilag sosem voltak tagjai a SZU-nak, tehát nem kilépőkről van szó, hanem átmenetileg megszállt országokról, amelyek akár magasértékű kárpótlást is követelhetnek a nekik okozott károkért. Éles hangsúlyváltozás figyelhető meg Landsbergis álláspontjában, aki korábban sürgette a Vilnius-Moszkva tárgyalásokat. Ma a litván elnök úgy vélekedik, hogy nem is olyan fontos a Kremllel megállapodni, hiszen a szovjet föderáció nem más, mint különféle intézmények laza konglomerátuma. Litvánia természetes partnere Oroszország kell, hogy legyen. Jelcin egyébként kifejezte Oroszország készségét arra, hogy megállapodjon a balti fővárosokkal. Gorbunov lett elnöknek megígérte, hogy 45 napon belül elkészülhet a szovjet-let együttműködési szerződés. Jelcin álláspontja eleve lehetetlenné teszi, hogy Gorbacsov az erő pozíciójából diktáljon a Baltikumnak.

A belorussz parlamentben 30 képviselőből álló ellenzéki csoport jött létre. Az Újjászületés nevű belorussz népfront-mozgalom elnöke elmondta, hogy az ellenzéki tömörülés elhatárolja magát a parlament parancsuralmi többségétől. Céljuk Belorusszia állami függetlenségének megvalósítása, a parlamenti demokrácia megteremtése, valamint a piacgazdaságra való áttérés.

A következő két hír Európa délebbi részéből érkezett:

Bizalmat kapott a római parlament képviselőházában G.Andreotti kormánya.---

Spanyolországgal, ill. az Európai Közösséggel szeretné szorosabbra fűzni kapcsolatait Románia.---

Az NDK-ban megerősítették a történelmi épületek őrzését. - Szándékos gyújtogatás okozta ugyanis a tüzet pénteken a Potsdam környéki Cecilien Hof kastély üléstermében.---

Újabb antiszemita megnyilvánulás az NSZK-ban. - Egy zsidó temető sírjait gyalázták meg.---(Ism.)

(Esti Krónika)

A következő három jelentés egy hatalomátvételtől, egy polgárháború folytatódásáról és egy merényletről szól.---(Ismétlések.)

Hazai téma következik:

Amióta elhangzott, hogy július 23-án mosólúggal kevert sört palackoztak a Kőbányai Sörgyárban, nagyon sokan telefonáltak, tudunk-e bővebbet. Mintegy 9-10 ezer Kőbányai Világosról van szó. - Először BRAUZEL Ernő törzsszáslós nyilaktozott Császár Attilának:

- Megállapítottuk, laborvizsgálatok alapján, hogy feltehetően mosólúg került a pasztörözött Kőbányai Világos sörbe, amit július 23-án palackoztak.

- Várható-e, hogy esetleg országos méretekben is adódnak hasonló esetek?
- Elképzelhető, hogy Budapesten kívül Tatabányán és Barcsen szintén hasonló tünetekkel kórházba szállíthatnak személyeket, mert ebből a sörből oda szállítottak kiosztó helyekre, onnan pedig KÖZÉRT-ekhez. Aki ilyen palackozású sört vásárol, az ne fogyassza, mert ránézésre nem lehet megállapítani, hogy tartalmaz-e valamilyen károsító anyagot, hanem abba a KÖZÉRT-be vigye vissza, ahol vásárolta és a Kőbányai Sörgyár fogja őket kártalanítani.

-

A mérgezéssel kapcsolatos tudnivalókról most Lóránt Mariann mentőfőorvost hallják. (--- A sörrel kevert lúg hígított mérgezés. A panaszokat, a tüneteket sorolja fel.--- Egy beteg jelentkezett eddig.---)

-

Következő témánk előzménye egy bejelentés, miszerint a Kőolajexportáló Országok Szervezete 3 dollárral megemelete a kőolaj tonnánkénti árát. Nagy Kata arról kérdezte SOKORAI Istvánt, az ÁFOR vezérigazgatóját, hogy vajon ennek következtében várható-e újabb benzin-áremelés Magyarországon.

- Én úgy vélekedek, hogy erre nem kerül sor, ugyanis szükségleteinknek döntő részét még mindig a SZU-ból szerezzük be, amelynek ára nem függ az OPEC-országok elhatározásától. Én nem látom indokoltnak, hogy a kormány ismételten áremelést határozzon el.

- Lehetséges, hogy úgy kell alakítanunk beszerzésünket, hogy nagyobb

(Esti Krónika)

arányban fogunk az említett országoktól igénybe venni, akkor sem fogja ez befolyásolni az árakat?

- A szovjet szállítások akadozása miatt sor került már eddig is erre, és még a továbbiakban is sor kerül, azonban ez az összes felhasználásnak nem olyan nagy hányada, hogy ez indokolná a további áremelést, illetőleg az árkövetést az OPEC-árakhoz viszonyítva.

- Önnek, gondolom, meglehetősen nagy gyakorlata van az árak korrigálásában. Ön szerint ez a 3 dolláros tonnánkénti emelés, ha áthárításra kerülne a hazai fogyasztókra, milyen arányú emelkedést eredményezne?

- Ez olyan kismértékű emelkedés, amellyel, úgy gondolom, hogy a hazai fogyasztói árakat felesleges volna korrigálni. Ilyen ingadozás állandóan megjelenik a nemzetközi olajpiacon.

Továbbra is holtponton van a nyomozás a Siófokon meggyilkolt szállodaportás ügyében. Ekler Elemér következő tudósításában szó lesz arról is, hogy - legalábbis egy időre - sikerült bezárni egy elítéltet, akinek mániája a szökés.

- Még mindig szomorú beszédtema sejrte Somogyban az a megdöbbentő gyilkosság, amely tegnap reggel történt Siófokon. 5 és 6 óra között agyonlőtték Sándor Tamás 32 éves helyi lakost, a Napfény-szálló portását. A gyilkos, vagy gyilkosok 105 ezer Ft-ot raboltak el. nem sokkal a DK kezdete előtt érdeklődtem a Somogy megyei Rendőrfőkapitányság illetékesétől, aki elmondta, hogy még nincs eredmény a nagy erővel folyó nyomozásban. Még mindig rendőrségi hír, de ez már Zalából, s azt is mondhatnám, hogy egészen szórakoztató. A történet röviden: Katona Tibor zalaegerszegi lakos július 23-án megszökött a martonvásári börtönből. A honvagy Zalába vezérelte, TEkére, mert Zalacsiben elfogták. A zalaegerszegi börtön sem jelentett akadályt, innen is kereket oldott. A rendőrség azonban ismét fülön csípte és a városi kapitányságra szállította. Katona Tibor vállalkozó kedve nem hagyott alább; tegnap este, megbilincselte kézzel kiugrott a vizsgálati szoba ablakán. Ezúttal sem jutott messzire, ma reggel a szomszédos ház udvarán elfogták. Hogy feladja-e ezután a játszmát, nem tudni. Jelentkezésem időpontjában mindenesetre még a zalaegerszegi börtön lakója.

KOSSUTH - adó

HÍREK

19,00 h

Az európai közösségek idei költségvetésében 1 milliárd dollárt szánnak a özépkelet-európai országok, köztük Magyarország közvetlen támogatására.---(Ism.)

Lengyelországban új mozglaom tartotta meg programadó tanácskozását. Az Állampolgárok Demorkatikus Akciója elnevezésű mozgalmat a Szolidaritás egykori tanácsadói, valamint parlamenti és kormányképviselők alapították. Célkitűzéseik közel állnak T.Mazowiecki miniszterelnök politikai nézeteihez. Z.Bujak, a sezsorozat társelnöke elmondta, céljuk a társadalmi aktivitás erősítése a demokrácia megteremtésének időszakában. A.Michnik pedig arról beszélt, hogy a mozgalom nem akarja felbomlasztani a Szolidaritást, csak azok eszméit akarja politikai formába önteni.

A belorussz parlamentben 30 képviselőből álló ellenzéki csoport jött létre.---(Ism.)

Bizalmat kapott a római parlament képviselőházában G.Andreotti kormánya.---

Ismétlések.---

KOSSUTH - adó

HÍREK

21.00 h

Magyarország ideiglenes köztársasági elnöke szerint a cigányság a rendszerváltáskor tragikus helyzetbe került, a gazdasági válság kárvallottjává vált. GÖNCZ Árpád a Pralipe Független Cigányszervezet budapesti Szolidaritási Napját nyitotta meg. Elmondta, hogy a legnagyobb hazai kisebbség szociális gondjait viszonylag egyszerű megoldani, de a tudatformálás nem valósítható meg a társadalom egészének támogatása nélkül. A Szolidaritási Nap egyik szervezője, HÁGA Antónia, szabad demorkata parlamenti képviselő, az MTI-nek elmondta, hogy hamarosan csomagterv-javaslatot nyújtanak be a Parlamentben, amely a cigányság politikai és társadalmi rehabilitációjára, az oktatásra és a foglalkoztatási kérdésekre keres megoldást.

A moldvai parlament elutasította azt a követelést, hogy Moldvában autonóm köztársaságot hozzon létre a 170 ezer lelket számláló gagaud népcsoport. Képviselőik a kisinyovi törvényhozás határozata ellen titlakoztak és hangoztatták, hogy ragaszkodni fognak sjaát autonóm köztársaságuk megalakításához. A moldvai parlament kérésüket azzal utasította el, hogy a köztársaságban csak moldován őslakosságnak van joga nemzeti államot létrehozni. A köztársaságban lévő más etnikai csoportok nemzetiségi jogait hamarosan kidolgozandó jogszabály fogja rendezni.

Libanonban ismét kiújultak a harcok a rivális siita szervezetek között.---

Ismétlések.---

Időjárásjelentés: ---

KOSSUTH - adó

KÉSŐ ESTI KRÓNIKA

22,00 h

- A mikrofonnál: Mika György.
- Tartalomjegyzék: ---

A Nemzetközi Valutaalap a jelek szerint elégedett a magyarországi gazdasági változásokkal, mert lehetővé tette újabb 40 mio dollár lehívását a számunkra elkülönített készenléti hitelből. - Martin Kovács Miklóst hallják New Yorkból. --- (Ism.)

A kelet-európai változásokra tekintettel, minden eddigénél nagyobb költségvetéssel dolgozik a Közös Piac. - Baracs Dénes jelenti Brüsszelből. --- (Ism.)

A Szovjetunió szeretné elmélyíteni kapcsolatait a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel, így a Nemzetközi Valutaalappal is. - Ezt Ny. Rizskov mondta, amikor Moszkvában fogadta az IMF vezérigazgatóját. A szovjet miniszterelnök szerint a valutaalap igazgatójának mostani látogatása jó kezdet Moszkva és az IMF kapcsolatainak javításához. Erre nyilván elsősorban a SZU-nak van szüksége, mert egyre rosszabb az ottani gazdasági helyzet. - Barát József jelenti:

- A szovjet gazdaság teljesítőképessége jelentősen csökkent az idei év első hat hónapjában. Ez következik az itteni statisztikai hivatal most kiadott jelentéséből. 1990 első félévében 2 %-kal kevesebb volt a nemzeti jövedelem, mint tavaly ilyenkor. A belső államadósság 460 milliárd rubel. A külkereskedelmi deficit két és félszeresére nőtt. Jelentősen csökkent a KGST-országokkal lebonyolított áruforgalom, a tőkés országokból folyamatos a behozatal, ám Moszkva nem tud fizetni. Az ország összes térségében tovább nőtt a bűnözés.

-

Egyre több gondot jelent a központi szovjet vezetés számára a balti köztársaságok, ill. az oroszországi föderáció bővülő együttműködése is. A vonalban ismét Barát József. --- (Ism.)

(KEK)

A belorussz parlamentben 30 képviselőből álló ellenzéki csoport jött létre. --- (Ism.)

Nemcsak a Belorussziában élők, hanem a SZU-ban letelepedett kurdok is önállóságot követelnek. Tüntettek is ezért Moszkvában. - Sipos András a kurd kérdésről ad háttérrel. --- (Az 1920-ban kötött szerződéssel a felek úgy vélték, mindörökre letudott probléma, hiszen függetlenséget ígért Kurdisztán állam formájában a kurdoknak. A 15 milliós kurd közösség függetlenségét egyik ország sem biztosította, mely országok területén szétszórva éltek. Jelenleg hat államban találhatók kurdok.--- A problémát az elmúlt 70 évben az okozta, hogy vándorló pásztornépek, amelyek hol itt, hol ott tűnnek fel.---)

Lengyelországban új mozgalom tartotta meg programadó tanácskozását. Az Állampolgárok Demokratikus Frakciója nevű mozgalmat a Szolidaritás egykori tanácsadói, valamint parlamenti és kormányképviselők alapították.--- (Ismétlés.)

Elhagyta Olaszország havannai nagykövetségét az a négy kubai, aki több mint tíz napja menekült be a képviselőlet területére.---

Mint arról már beszámoltunk, F.Castro kubai elnök, bokros teendőire hivatkozva, nem utazott el az új perui elnök beiktatására. Az Egy.Államokból Kubába sugárzó TV Martin igazgatója most F.CAstro belpolitikai helyzetét elemzi. (--- Castro bajban van az igazgató szerint, csupán Kínára számíthat, vagy Líbiára. Az emberek nem hisznek neki, mert nem akarja megújítani országa politikáját és gazdaságát, nem követi a peresztrojkát. ---)

A nyilatkozat teljes egészét holnap reggel a Kossuth Rádióban 8,30-tól hallhatják a VILÁGÓRA című műsorban.

Spanyolországgal, ill. az Európai Közösséggel szeretné szorosabbra fűzni kapcsolatait Románia.---

(KEK)

A francia külügyminiszter szerint politikai megfontolások, valamint a Libanonban fogva tartott külföldiek esetleges szabadon bocsátása is ösztönözte a prázsi vezetést, amikor kegyelemben részesített egy líbiai terroristát és négy társát. ---

Most hazai témák következnek.

Holnap reggel 6 órakor az országban ismét megnyílnak a szavazóhelyiségek, hogy népszavazás döntsön arról, közvetlenül a nép válassza-e a köztársasági elnököt, vagy a parlament. A 7 millió 850 ezer szavazásra jogosult több mint 50 %-ának kell érvényesen szavazni ahhoz, hogy maga a népszavazás érvényes legyen. Következő hírünk azonban már túlmutat a holnapi eseményen és a szeptember 30-án esedékes helyhatósági választásokkal foglalkozik. - A belügyminiszter szerint a rendkívül szegény önkormányzatok a korlátlan szabadság és felelősség súlya alatt összeroppanhatnak ezért van szükség a tervezett védőszabályozások beépítésére az önkormányzati törvényjavaslatba. HORVÁTH Balázs a Veszprém megyei Pulán rendezett Ignác napi ünnepségen úgy vélte, hogy a pártok között hamarosan megállapodás születik az önkormányzati törvényre vonatkozóan is, így biztosan meg lehet tartani szeptember 30-án a helyhatósági választásokat.

A magyar cigányság mai rendezvényén elhangzott, hogy ügyükben hamarosan csomagterv-javaslatot nyújtanak be a Parlamentben az SZDSZ képviselői. --- (Ism.)

A koradélutáni órákban, a rendőrség közleménye alapján, az MTI kiadott egy jelentést, amely szerint a Kőbányai Sörgyárban feltehetően 9-10 ezer rekesz sörbe mosólúg került. Azóta sikerült sokmindent megtudni az ügyről, de azt nem mondhatom, hogy okosabbak lettünk. Lehet ugyanis, hogy vaklármáról van szó, bár kétségtelen, hogy volt két megbetegedés és azóta, legalábbis egy palackban, kimutatták a lúg nyomait. Császár Attila a Kőbányai Sörgyár laboratóriumának vezetőjét, BALÁZS Ferencet kérdezte:

- Állítólag önök tudnak felvilágosítást adni a Kőbányai Sörgyár által forgalmazott pasztörözött világos sörbe került mosólúggal kapcsolatban. Tudna nekem valami megnyugtató választ adni?

(KEK)

- A rádió és televízió olyan információkat szolgáltat, hogy a 23-án fejtett pasztörözött világos sör mérgezett lehet. Nem tudom, hogy honnan származik az információ. Itt van a kezemben a bizonyos üveg, ami nem pasztörözött, 23-ai fejtés. Ebben az üvegben kb. 2 ml maradt. Hát amit ennyiből meg tudunk állapítani, azt megpróbáljuk.
- Mi lesz a szóban forgó 23-án palackozott sörökkel, mert úgy tudom, hogy 10 ezer rekeszről van szó, ami esetlegesen mérgezett lehet.
- Egyelőre úgy néz ki, hogy vak lárma, egyetlen esetről van szó, nem tömeges mérgezésről.....(érthetetlen)
- Mikorra várható konkrét eredmény?
- Remélem, hogy reggelre.

-

Durván két hét telt el azóta, hogy a kormány 20 %-kal emelte a benzin árát. Milyen hatása volt ennek a forgalomra? - Ennek is Császár Attila nézett utána:

- A benzinemelés után változott-e valamennyit a forgalmuk?
- Hát valamelyest igen, csökkent.
- Ezek szerint az emberek kevesebb benzint vesznek, kisebb tételekben, vagy pedig ritkábban állnak be a benzinkutakhoz?
- Nem mondhatnám, hogy kisebb tételekben, mert legalább ugyanannyian kérik tele a tankot, mint eddig.
- Ez a csökkenés, ez milyen mérvű?
- Kb. százalékos arányban olyan 20 %. Amennyivel emelték a benzin árát, kb. annyiva visszaesett a forgalom. Forintban értelemszerűen nem.

(--- Egy másik benzinkútnál is érdeklődött, ahol kb. 10 %-kal csökkent a forgalom, főleg a drágább benzinből.---)

-

Időközben a kőolajexportáló országok bejelentették, hogy tonnánként 3 dollárral emelik a nyersolaj árát. Lesz-e ennek hatása a magyar benzinárra? - Nagy Katának SOKORAI István, az ÁFOR vezérigazgatója válaszol --- (Ism.)

(KEK)

Gyöngyösorosziban hétvégi kempingezéssel titlakoznak az oda tervezett ólomfeldolgozó megépítése ellen. - Zengő Árpád tudósít:

- Már úgy 10 óra tájban sokan sátrakat kezdtek felverni a Gyöngyösoroszi mellett épülő használt akkumulátorokat feldolgozó üzem mellett. Jó fél éves csend után, mert a környékeliek úgy vélték, elérték céljukat és nem lesz itt ólomüzem. Egy, a hét elején ezzel kapcsolatos parlamenti interpelláció és az arra adott válasz újra kiszabadította a szellemet a palackból. Az oroszok eddig is panaszkodtak; volt itt egy ércbánya, aminek nyomai sokáig nem tűntethetők el. A környék a Mátra legszennyezettebb területe. Erről is szó esett a sátrak között.

- (Egy hölgy) Kb. légvonalban 2 km-re a falutól és legalább 3 méterre fölöttünk ólommal és ciánnal vegyes salak. Tehát ha a szél fúj, elhordja, ha az eső esik.... Az akkumulátort ide akarják szállítani, a Mátra közepére. A mienket nem védik, úgyhogy nekünk, köszönjük szépen, nem kell! Azt gondoltuk, hogy ez az egész harc egy Kádár-hagyaték, most itt van, kormányváltás lett, rendszerváltás lett és ugyanúgy harcolnunk kell ezzel a kormánnyal is? Hát minket semmilyen kormány nem akar meghallgatni?

-

Műsorunk végefelé Belgiumból érkezett jelentés arról, hogy a hét végét feldühödött sertéstenyésztők keserítik meg. - Baracs Dénest hallják. (---"kerüljétek el Belgiumot!" - ezt a tnaácsot harsogják a rádiók azoknak az autósoknak, akik keresztül akarnak utazni az országban, mert a belga sertéstenyésztők titlakozásul elzárják az utakat. A gazdákra ugyanis iszonyatos csapás zúdult, a sertésvész, már 820 ezer sertést kellett lemészárolni a 6 milliós állományból. A kártérítések ellenére ez sok gazda számára ez a csődöt jelenti. A tenyésztők a mészárlás megállítását sürgetik, a kormány tegnap még szigorította is a rendelkezéseket.---)

Időjárásjelentés: ---

-

ooo

-